LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

ALp 2828
L.arch.
This paper was mailed
Thursday, September 6, 1989.

Nepriklausoma Lietuva

Nr. 36 (49–ieji metai) • 1989 m. RUGSĖJO – SEPTEMBER 6 d. • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366–6220 • 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

LIŪDNA SUKAKTIS

Š.m. rugsėjo 1 d. visas pasaulis prisiminė lygiai prieš 50 metų pradėtąjį Antrąjį Pasaulinį karą, kai Hitlerio divizijos ankstų rytą plačiu frontu peržengė Lenkijos sieną ir žaibo greitumu ėmė triuškinti besitraukiančius lenkų dalinius. Tai buvo pradžia vienos pačių didžiausiųjų tragedijų, ištikusių pasaulį, nes beveik visą žemės rutulį apėmusių kautynių ir žudynių pasėkoje žuvo daugiau kaip 50 milijonų žmonių. Bent du trečdaliai žuvusiųjų buvo civiliai, jų tarpe vaikai, moterys, seneliai ir negaluojantys. Hitlerio arogantiškos propagandos ištrimituotasai BLITZKRIEG (žaibinis karas), vienu metu užkariavęs beveik visą Europą ir šiaurinę Afriką, pagaliau susilaukė užtarnauto pralaimėjimo ir nacių pranašautoji Vokietijos tūkstantmetė imperija (DAS DRITTE REICH - Trečiasis Reichas) sugniužo.

Ne tiktai Vokietijos miestai tapo griuvėsių ir pelenų krūvomis, bet daugelis Europos miestų susilaukė to paties likimo. Nacių Vokietijos partneriai, ypač Japonija, taip pat prisidėjo prie šio milžiniško naikinimo ir žudynių apkvaišimo, todėl didelė dalis Azijos taip pat buvo daugiau ar mažiau paliesta šio apokaliptinio karo. Milijonų milijonai žmonių prarado gyvybes, sveikatą, tėvynes, namus, artimuosius, ateities svajones ir net gyvenimo viltį.

Hitlerinės Vokietijos koncentracijos lageriuose buvo naikinamos ištisos tautinės mažumos, nes anot ligotos nacių rasinės teorijos, jos buvo menkavertės ir turėjo užleisti vietą pranašesnei "arijų" (suprask g e r m a n ų) rasei. Be labiausiai nukentėjusių žydų, kurių buvo iššudyta beveik 6 milijonai, bent trigubai tiek buvo iššudyta įvairių tautų ir religinių bendruomenių žmonių vien tik nacių koncentracijos lageriuose. O kur nesuskaitomi milijonai, žuvę Stalino bolševikinės naikinimo mašinos nasruose? Komunistinės sovietų imperijos koncentracijos lageriai gi užgimė tuojau po revoliucijos ir naciai tos žudymo taktikos pasimokė iš bolševikų.

Jaltos ir Teherano konferencijose trumparegių amerikiečių atiduotos Sovietų Sąjungai Europos valstybės ir tautos šiuo metu kratosi bolševikinio jungo ir, reikia tikėtis, jo atsikratys. Atsikratys jo ir Hitlerio-Stalino paktu atiduotos vergijon Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija.

ĮSTABŪS ĮVYKIAI LENKIJOJE

Visą vasarą pasaulinės spaudos dėmesio centre, šalia įvykių sovietinėje imperijoje - ypatingai Baltijos valstybėse, - buvo laisvėjanti Lenkija. Paprasto darbininko, elektriko, įkurtoji profesinė sąjunga SOLIDARNOSC (Solidarumas) uždrausta, kurį laiką toleruota, po to visiškai uždrausta, galiausiai vėl atgavusi teisę laisvai veikti, prispyrė komunistinio režimo vadus leisti Lenkijoje pusiau laisvus rinkimus. Tų rinkimų rezultatai valdančiai Lenkijos komunistų partijai buvo milžiniškas antausis, pabudinęs ją iš patogaus snaudulio ir parodęs, ko iš tiesų, nori Lenkijos liaudis ir visa Lenkija. Aišku, tai nebuvo kažkokia netikėta staigmena: ne tiktai visas laisvasis pasaulis, ne tiktai Lenkija, bet taip pat ir komunistai gerai žinojo, kad komunistinis režimas išsilaiko Lenkijoje tiktai kumščio ir ginklo dėka.

Tų rinkimų metu parodyta nepaprasta SOLIDARNOSC jėga ir privertė Lenkijos komunistus pradėti derybas. Naujojo Lenkijos seimo išrinktasai ministeris pirmininkas Tadeusz Mazowiecki, Solidarumo sąjūdžio atstovas ir Walesos artimas bendradarbis, dar vis tebebando sudaryti koalicinę vyriausybę. Komunistų partija, nors ir puikiai žinodama, kokia ji nepopuliari ir kaip baisiai ji pralaimėtų tikrai laisvuose rinkimuose, turėdama savo rankose saugumą, policiją ir kariuomenę ir, žinoma, remiama ir diriguojama Maskvos, kelia vis naujus reikalavimus. Be pažadetųjų krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerijų postų, komunistai dar reikalauja ir užsienių reikalų, kultūros, komunikacijos ministerijų bei ministerio pirmininko pavaduotojo postų. SOLIDARNOSC vadovas Walesa tokius reikalavimus griežtai atmetė, įspėdamas komunistus nebandyti diktuoti koalicinės vyriausybės sudėties. Jis jau anksčiau komunistus buvo įspėjęs, kad tokia jų laikysena nukreips prieš save beveik visus lenkus. Tuo tarpu lenkų komunistų partijos (kuri save vadina Darbininkų Vienybės partija) vadas Mieczislaw Rakowski, grasina pasitraukti opozicijon, jei SOLIDARNOSC nesutiks su jo pageidavimais.

NARKOTIKŲ PREKIJAI PASKELBĖ KARĄ KOLUMBIJAI

Visiems seniai buvo žinoma, kad Kolumbijoje veikia pačios didžiausios narkotikų auginimo ir gaminimo mafijos, gabenančios ir parduodančios bilijonus dolerių vertės nuodus Amerikai. Daugiau kaip pusė visų narkotikų, parduodamų JAV, yra atgabenama iš Kolumbijos. Narkotikų prekijai Kolumbijoje gyvena lyg maži karaliukai: puošniausiose rezidencijose, yra didžiausių žemės plotų ir ištisų miestų kvartalų savininkai ir turi nuosavą, gerai apginkluotą kariuomenę. Tas teroristų gaujas apmoko samdiniai karininkai, atvykę iš Didžiosios Britanijos ir Izraelio. Iš pradžių Izraelis paneigė žinias apie aukštų Izraelio karininkų, atliekančių tokį darbą už didelius pinigus, veiklą Kolumbijoje, betgi vėliau turėjo prisipažinti ir dalį jų net atšaukė grįžti Izraelin.

Tie teroristiniai daliniai, pradėjus karą su jais, beveik kasdien žudo įtakingus Kolumbijos asmenis ir bombomis sprogdina įstaigas bei laikraščių patalpas. Iki šiol jie yra nužudę virš 200 teisėjų, kurie drįso nubausti narkotikų prekiautojus ir konfiskuoti jų turtą, nemažiau žurnalistų ir redaktorių, kurių laikraščiai smerkia narkotikų prekybą.

Prieš keliolika dienų jie nušovė patį populiariausią kandidatą į Kolumbijos prezidentus, nes šis skelbė kovosiąs prieš narkotikų gamintojus Kolumbijoje ir grasina nužudyti dar daugiau visuomenininkų bei pareigūnų, jei jie drįs pakelti ranką prieš nuodų mafijos vadus.

JAV jau teikia kelių šimtų milijonų vertės malūnsparnius, ginklus ir amuniciją Kolumbijos kariuomenei. Pasiųsti Kolumbijon ir JAV kariniai daliniai.

Vertas dėmesio, tačiau, Kolumbijos prezidento pasakytasai žodis, kurį JAV vyriausybė ir visi amerikiečiai politikai turėtų gerai įsidėmėti: **jeigu nebūtų tų nuodų pareikalavimo Amerikoje, narkotikų pirklių veikla taip pat sugniužtų.** Iš tiesų, Amerika turi pati pradėti ne tiktai griežtą kovą su savo narkotikų karaliukais ir platintojais, bet ir auklėti savo jaunąją kartą, kad ji ieškotų gyvenime pastovesnių vertybių ir siektų didesnių idealų, negu tiktai dolerinio materializmo ir viendienių padirginimų. Jokia paslaptis, kad daugelis JAV politikierių ir net pačios policijos tarnautojų bei vadų patogiai "nemato" narkotikų prekijų, nes už tokį "nematymą" yra gerai apmokami.

JAV prezidentas George Bush paskelbė karą narkomanijai ir narkomanams, bet vargu ar bet kokia kova su tuo bilijonus dolerių atnešančiu slaptu biznių bus sėkminga, jei nuodų pareikalavimas liks toks pat arba didės.

BĖGA IŠ DARBININKŲ ROJAUS

Rugsėjo pirmąjį pirmadienį, čia švenčiant DARBO DIENĄ (Labor Day), iš Europos mus pasiekia žinios apie tūkstančius komunistinės (Rytų) Vokietijos bėglius, slapta smunkančius pro Vengrijos-Austrijos sieną Austrijon ir vėliau keliaujančius Vakarų Vokietijon. Vakarų Vokietija juos pasitinka atvirom rankom, nes šie vokiečiai daugumoje gerai savo profesinį darbą žiną specialistai, kurių kiekviena šalis pageidauja.

Raudonasis Kryžius praneša, kad šiomis dienomis per Vengriją ir Austriją atvyks apie 20,000 vokiečių Vakarų Vokietijon.

Dabartinė vengrų vyriausybė, atsisakiusi daugelio komunistinių idėjų, išardė ant Vengrijos-Austrijos sienos buvusią spygliuotų vielų pertvarą ir į Rytų Vokietijos bėglius įsakė pasienio sargybai ne tiktai kad nešaudyti, bet iš viso jiems netrukdyti pasiekti Austriją.

Rytų Vokietijos senojo stalinistinio raugo komunistinė vyriausybė, kaip praneša užsienio žinių agentūros, pasiryžusi sieną tarp komunistinės Vokietijos ir Vengrijos dar stipriau saugoti ir nebeduoti Rytų Vokietijos nepatikimiems piliečiams vizų vykti neva atostogų Vengrijon.

ŠAUDYS IR VĖL TIKROM KULKOM

Izraelio krašto apsaugos ministeris Yitzak Rabin paskelbė š.m. rugsėjo 3 d., kad okupuotose zonose Izraelio kareiviams bus leidžiama įtariamus kaukėtus palestiniečius arabus, jei jie nesiduos suimami, šaudyti tikromis kulkomis. Iki šiol buvo leidžiama šaudyti plastikinėmis kulkomis. Ir vienos ir kitos kulkos dar vis beveik kasdien nušauna arba pašauna po kelis, kartais net po keliolika, protestuojančių arabų palestiniečių.

Izraelio lėktuvai pastarosiomis dienomis kelis kartus bombardavo Libane esančias palestiniečių stovyklas, kuriose, anot Izraelio, esą įrengti slapti palestiniečių teroristų ginkluoti lizdai.

Igarkos Tremtinių palaikai sugrįžo į Tėvynę š.m. liepos mėn. 28 d. Juos pasitiko Kėdainių aerodrome.
Nuotrauka Algimanto Barzdžiaus.

Praneša PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ:

• POKALBIAI JUNGTINĖSE TAUTOSE ŽENEVOJE

Liepos mėn. viduryje, atostogaudamas Šveicarijoje, PLB pirmininkas **dr. Vytautas Bieliauskas** susitiko su LB atstovu Europoje **Narcizu Prielaida** ir su juo lankėsi Jungtinėse Tautose Ženevoje, kur su **JT Žmogaus Teisių Komisijos** vykdomuoju sekretoriumi **M. Cisse** aptarė galimybę PLB Valdybai įsigyti akredituotą statusą prie Žmogaus Teisių Komisijos Ženevoje.

• MOLOTOVO - RIBBENTROPO PAKTO 50-METIS

Tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje sparčiu tempu vyko pasiruošimai gėdingo pakto 50-mečio paminėjimui. **PLB Valdyboje** - vicepirmininkas visuomeniniams reikalams **dr. Vytautas Dambrava** iš Venezuelos surinko daug dokumentinės medžiagos. Šia proga jis parašė 52-jų puslapių knygelę **"Molotovo-Ribbentropo Pakto Užkulisiai" lietuvių ir ispanų kalbomis.** Paruošė medžiagos anglų kalba. Paruošė įvairių plakatų, smerkiančių Hitlerio- Stalino sandėrį. Medžiaga tuo reikalu buvo išsiųsta kraštams jau liepos mėnesio pradžioje.

PLB Valdybos vice-pirmininkas ryšiams su kitataučiais **Algimantas Gureckas** iš JAV, paruošė šiuo klausimu informuojantį ir prašantį paramos bei akcijos laišką. Laiškas buvo išsiųstas **125-kiems kraštams,** kuriuose nėra aktyvios Lietuvių Bendruomenės.

• TARPTAUTINĖ EKOLOGINIŲ REIKALŲ KONFERENCIJA SOFIJOJE

Sausio mėn. 17 d., 1989 m. **Vienoje, Austrijoje,** 33 Europos valstybės ir JAV bei Kanada papildė HELSINKIO AKTĄ nutarimais bendradarbiauti ekologijos srityje. Tuomet buvo sutarta sušaukti specialią konferenciją **"Meeting on the Protection of the Environment" š.m. spalio 16 - lapkričio 3 d.d. Sofijoje, Bulgarijoje.**

Mūsų Bendruomenė turi galimybę kelti Lietuvos gamtotaršos klausimus "Non-governmental Organization (NGO)" statuso teisėmis.

PLB Valdybos Ekologinių Reikalų Komisija (susidedanti iš Vidos Žalnieriūnaitės, dr. Romo Vaštoko, Česlovo Jonio ir Morkaus Sungailos iš Toronto) aktyviai ruošiasi šiai konferencijai, rinkdama medžiagą apie Lietuvos dabartinę ekologinę padėtį ir vykdo akciją kraštuose, ryšium su konferencija Sofijoje.

Jiems talkina Lietuvių Informacijos Centro nariai New Yorke ir Washingtone, ir Juozas Danys iš Ottawos, Kanadoje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – $ 22.00
Rėmėjo – $ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

TELEGRAMA VLIKUI, PLB-NEI, ALTAI

Džiaugiamės ir dėkojame, kad jūs drauge su JAV kongresu bei prezidentu, esate su okupuota Lietuva. Pranešame, kad birželio 14-tą Vilniuje šalia valstybinėmis paverstų trispalvių buvo iškabintos ir raudonos su kūju ir pjautuvu, perjuostos juodais kaspinais. Šiandien televizijos studijoje įvykusiame kelių deputatų susirinkime Kazimieras Motieka pavadino šį faktą tyčiojimusi iš milžininiškų lietuvių tautos kančių.

Kaune raudonos vėliavos su juodais kaspinais kabojo tik ant KGB ir vykdomojo komiteto rūmų. Birželio 15-tą Lietuvos okupacijos 49-jų metinių proga visoje Lietuvoje gedulo ženklan nebuvo iškeltos vėliavos. Nebuvo jokių politinių renginių, tik didžiajame Vilniaus universiteto kieme buvo organizuotas okupacijos metinių minėjimas Susirinko apie 2-3 tūkstančiai žmonių. Okupacinė Lietuvos administracija padarė viską, kad Kremlius triumfuotų.

Protestuodami prieš Lietuvos aneksiją, oficialiai pareiškė skelbią bado streiką: Vilniuje - 555 žmonės, Kaune - 1252.

Lietuvos Laisvės Lygos vardu: Vytautas Milvydas, Andrius Tučkus, Antanas Terleckas.

Helsinkio grupės vardu: Nijolė Sadūnaitė, Viktoras Petkus.

Vilnius, 1989 birželio 15 d.

(Šios nuotraukos paimtos iš "Dirvos").

KĖDAINIŲ AERODROME:

Pasitinka artimųjų karstus, grąžintus į Tėvynę iš Igarkos tremties...

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

/ tęsinys/

QUEBECO PROVINCIJOS RINKIMŲ BELAUKIANT

Kvebekiečiams, kurie nėra prancūzų kilmės ir kurių pirmoji kalba ne vietinių prancūzų, bus sunku apsispręsti už ką balsuoti. PARTI QUÉBECOIS vadas Jacques Parizeau visiškai atvirai pasisako už šios provinicijos nepriklausomybę, už sugrąžinimą diskriminacinio Nr.101 įstatymo, už prievartą visų, anot jo, etninių grupių vertimą vaikus leisti tik prancūziškosna mokykłosna, gausesnį gimdymą vaikų ir siaip jau įvairių kitokių priemonių, kurių vienintelis tikslas yra "išgelbėti kvebekiečių prancūzų kultūrą ir dar šiame šimtmetyje padaryti šią provinciją nepriklausoma valstybe".

Provincijos liberalų vadas Robert Bourassa apgavo mažumas, nes neišpildė pažado suteikti anglų kalbai ir ja kalbantiems lygias teises, jis įvedė diskriminuojantį įstatymą Nr. 178, kuris beveik niekuo nesiskiria nuo separatistų įstatymo Nr. 101. Savo rinkiminėse kalbose Bourassa nežada mažumoms nieko, bet gana arogantiškai tvirtina, kad angliškai kalbančioji provincijos mažuma (sudaranti beveik vieną milijoną balsuotojų) neturės jokio pasirinkimo ir t u r ė s b a l s u o t i už jį ir jo partiją.

Provincijos NDP partijos programa beveik niekuo nesiskiria nuo separatistų.

Liko dvi naujai įsisteigusios partijos (EQUALITY ir UNITY), kurios vieninteles kovoja už lygias teises abiems kalboms ir kalbantiesiems abiem kalbom bei visom kitom ir už grąžinimą žmogaus teisių, kurios skelbiamos Kanados konstitucijoje ir federalinėje bei provincinėje Žmogaus Teisių deklaracijoje. Lieka taip pat keli nepriklausomieji kandidatai, neatstovaują jokiai partijai, bet pasisaką už lygias teises visiems žmonėms ir visoms kalboms. Už tokius kandidatus verta ir būtina balsuoti.

Atėjo laikas ponui Bourassa parodyti, kad nesame paklusni banda ir nebalsuosime vėl nusižeminę už tuos, kurie mus varinėja ir apgaudinėja. Kiekvienas balsuotojas demokratijoje yra lygiavertis, net ir tasai, kuris protestuoja. Todėl rinkiminėse apylinkėse, kur nėra mums t i k r a i atstovaujančių kandidatų, galima išbraukti visus iš sąrašo arba paprasčiausiai parašyti 178 ir šį skaičių perbraukti, kad būtų aišku p r i e š k ą balsuojame. Net ir visai nebalsuoti, šiuo atveju, geriau, negu balsuoti už tuos, kurie mūsų teisių nepaiso.

Nuotr:

Algimanto Barzdžiaus

BALTIJOS KELIAS

Pasisako estų, latvių ir lietuvių tautos

Vilnius, 1989 rugpjūčio 24 (LIC) - Estijos liaudies frontas paruošė bendrą trijų Baltijos tautų pareiškimą Molotovo-Ribbentropo pakto 50 metų sukakties paminėjimo proga. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimas, susirinkęs 1989 rugpjūčio 23 d. Vilniuje, patvirtino šį **"Baltijos kelio"** pareiškimą be pataisų.

Pareiškimo tekstas

1939 metų rugpjūčio 23-čioji - diena, sužeidusi dešimtis tautų ir valstybių. Kai kurios šių žaizdų kraujuoja ir dabar.

Hitlerio ir Stalino sudarytas paktas atvėrė kelią Lenkijos valstybės užpuolimui. Sutarties dalyviai ją sunaikino ir pasidalijo. Hitlerio-Stalino paktas įjungė tris Baltijos valstybes į Tarybų Sąjungos interesų sferą. Šio pakto pasekmėje trys šalys - Tautų Sąjungos narės - buvo Raudonosios Armijos okupuotos. Liovėsi egzistavę trys nepriklausomos valstybės. Tarybų Sąjunga padarė viską, kas nuo jos priklausė, kad ištrintų Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikas iš žemėlapio ir Europos atminties, iš bibliotekų ir vadovėlių, kad neliktų joms vietos jūsų teisingumo suvokime ir jūsų širdyse, jūsų nerime ir rūpesčiuose. Daugelis leido užmigdyti savo sąžinę, susitaikę su tuo, kad Hitlerio-Stalino paktui lemta galioti iki šio tūkstantmečio pabaigos...

Todėl mes, trys Baltijos tautos kreipiamės šiandien, šio sandėrio penkiasdešimtmečio dieną, į Europos ir viso pasaulio visuomenę, būdamos giliai įsitikinę, kad demokratinė dauguma išsaugojo moralinį ryžtą, teisingumo jausmą ir norą tarti kartu su mumis: nusikalstamas Hitlerio-Stalino paktas turi būti anuliuotas! Hitlerio-Stalino paktų ir slaptų protokolų esmė glūdi imperialistiniame įtakos sferų tarp dviejų didžiųjų valstybių pasidalinime. Šiuo nusikalstamu sandėriu Tarybų Sąjunga vienašališkai sulaužė visas tarptautines sutartis, sudarytas su Baltijos respublikomis, pažeidė istorinę Baltijos tautų apsisprendimo teisę, pateikė Baltijos respublikoms grubius ultimatumus, okupavo jas savo skaitlingesne kariuomene ir žiauraus politinio teroro sąlygomis įvykdė prievartinę jų aneksiją. Hitlerio-Stalino paktai bei slaptieji jų protokolai, tebegaliojantys ir šiandien, buvo ir lieka nukreipti prieš kitas vlastybes, dar daugiau - buvo ir lieka nukreipti į jų suvereniteto bei nepriklausomybės sunaikinimą.

* * *

Šiandien šio sandėrio pusės amžiaus metinių dieną, mes norime priminti viso pasaulio tautoms, kad tarptautinės teisės požiūriu tokios sutartys yra nusikalstamos ir nebegaliojančios nuo jų pasirašymo momento. Šio fakto, kurį imperializmo apologetai ir raudonieji fašistai bevelijo užmiršti, nepaisant valstybinio teroro ir sistemiško genocido, trukusio dešimtmečiais. Ištikimybę demokratijai ir žmogaus teisėms mes saugojome ir tais metais, kai kolonijinė valdžia, remdamasi imperijos interesais, iškėlė sau tikslą visiškai išnaikinti Baltijos tautas masinių žudynių, šimtų tūkstančių žmonių trėmimo į Sibirą ir mūsų miestų, kaimų, gamyklų, mokyklų, visos kultūros kryptingo asimiliavimo keliu.

* * *

Hitlerio-Stalino paktas po senovei formuoja ir šiandieninę Europą, kadaise bendrą mums visiems. Tačiau mes įsitikinę, kad Europos visuomenė ir demokratinės jėgos Rytuose prisijungs prie Estijos, Latvijos ir Lietuvos reikalavimo anuliuoti šį paktą ir jo slaptus protokolus, kaip negaliojančius nuo pat pasirašymo ex tuno. Tik šiuo atveju Europa pagaliau išsilaisvins nuo paskutinių kolonijų - hitlerizmo-stalinizmo eopchos palikimo, ir Baltijos tautos įgys galimybę tvarkyti savo likimą laisvo apsisprendimo pagrindu.

* * *

Į Baltijos problemą galima nekreipti dėmesio, tačiau ji nuo to nedings savaime. Mums ji - mūsų neatimamų ir nenusavinamų žmogaus teisių problema, jums - dviguba moralės ir saugumo problema; šiaip ar taip, mums teks kartu ją spręsti tarptautinės teisės principų ir normų pagrindu. Bendrųjų Europos namų prielaida yra teisė į laisvą visų Europos tautų apsisprendimą. Ieškodamos taikaus savo valstybingumo atkūrimo galimybių, Baltijos tautos ieškojo kelių, kurie atitiktų tiek Estijos, Latvijos ir Lietuvos, tiek ir Tarybų Sąjungos interesus, o taip pat užtikrintų pasitikėjimą rytdiena Šiaurės Europai. Mes laikomės nuomonės, kad stabilumas Baltijos jūroje turi remtis sutarčių sistema, galiojusia iki 1939 metų, paremta taikiomis sutartimis, sudarytomis tarp mūsų šalių 1920 metais. Mes ieškojome sprendimo, ir mūsų atrastą sprendimą pavadinome **Baltijos keliu.**

Baltijos kelias yra parlamentinis kelias į taikų valstybingumo atkurimą.

Baltijos kelias nekelia pavojaus niekam.

Baltijos kelias užtikrina socialinę apsaugą, pilietines teises ir ekonominę pažangą visoms be išimties Baltijos tautoms.

Baltijos kelias yra demokratijos kelias.

Baltijos kelias - tai vienintelis kelias į laisvę, lygybę ir brolybę, kuris eina bendros mūsų Baltijos krantais.

* * *

Iš Antrojo pasaulinio karo pelenų atgimė visi kaimai, miestai ir valstybės - išskyrus tik tris Baltijos respublikas, kurios buvo Tautų Sąjungos sudėtyje. Ar jūs nepajutote, kad mūsų nėra? Šiandien beveik po pusšimčio metų mes kviečiame visus mūsų draugus - tiek šiaurėje, tiek pietuose, tiek rytuose, tiek vakaruose: Baltijos tautos vėl stovi ant Europos slenksčio. Šiandien Europa sveikina mus kaip savo prarastus sūnus. Tačiau mes patys niekad nelaikėme savęs prarastais. Paduokime vieni kitiems rankas ir ženkime pirmyn vien bendru keliu.

Baltijos kelias, tai Europos kelias - tai paskutinis kolonijinių teritorijų išlaisvinimo kelias. Baltijos kelias - mūsų bendrų namų pastatymo kelias.

* * *

Broliai ir seserys Rytuose ir Vakaruose! Mes pasiruošę užmiršti jūsų dvigubą moralę, jeigu jūs rasite savyje drąsos pareikalauti tarptautinės teisės principų įgyvendinimo ne tik Afrikoje ir Azijoje, bet ir Europoje. Sujunkime savo balsus ir pareikalaukime Hitlerio-Stalino paktų ir jų slaptų protokolų pripažinimo teisiškai negaliojančiais nuo jų pasirašymo momento, pripažinkime Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijas neteisėtu ir neteisingu aktu!

Mes jau pasiruošę, mes einame.

Vilnius, 1989 m. rugpjūčio mėn. 23 d.

Praneša ALTA:

PARODA APIE LIETUVOS TREMTINIUS CLEVELANDE

Susidarius progai su kitomis grupėmis suruošti Clevelande parodą apie trėmimus į Sibirą, ten besidarbuojanti veikli lietuvė G. Klimaitė kreipėsi į Amer. Liet. Tarybą. Iš ALT jai buvo pasiųsta Ribbentropo-Molotovo sutarties kopija su jų parašais ir dar apie 20 stambių nuotraukų iš ištremtųjų lagerių Igarkoje.

JUODOJO KASPINO DIENOS PROGA

Amerikos Lietuvių Taryba Molotovo - Ribbentropo pakto 50 metų sukakties minėjimo proga, išnuomavo limuziną dalyvauti Washington, DC., motorcade demonstracijose.

Taip pat ALT keturi nariai pasirašė po atsišaukimu į JAV prezidentą, kas buvo atspausta rugpjūčio 23 d. WASHINGTON TIMES dienraštyje ir KENNEBUNKPORT COUNTY STAR laikraštyje.

DEMONSTRACIJOS PRIE SOVIETŲ KARINIŲ BAZIŲ

THE NEW YORK TIMES korespondentas Maskvoje Bill Keller dienraščio liepos 17 d. numeryje pranešė apie nuolatines demonstracijas prie karinių bazių Lietuvoje pastarųjų dienų bėgyje. Demonstrantai protestavo prieš "jų respublikos okupaciją". Maskvą pasiekė video juostos iš Lietuvos, kuriose rodoma demonstrantų akistata su kareiviais prie Jonavos karinės ir Kėdainių aviacijos bazių. Demonstrantai nešiojo "antimilitarinius" plakatus ir skandavo: "Eikit namo". Demonstracijas suruošė Europos žaliųjų partijų pavyzdžiu suorganizuota grupė.

AKTYVUS JUNGT. PABALTIEČIŲ KOMITETAS

Jungtinio Amerikiečių Pabaltiečių Komiteto (JBANK) nariai ir centro įstaigos tarnautojai ne vien uoliai palaiko ryšius su JAV valdžios atstovais ir Kongreso nariais, ne vien organizuoja demonstracijas Washingtone, reikalaujant panaikinti Hitlerio - Stalino slaptą susitarimą ir grąžinti laisvę Lietuvai, bet ir kelia Pabaltijo laisvės klausimą savo leidiniais. Paskutiniu metu išleido "Molotov Ribbentrop Pact 50th Commemoration August 23, 1989". Taipgi išleido plačią savo darbų metinę apyskaitą: "Joint Baltic American National Committee". Šio komiteto prezidentas šiemet yra ALT pirm. Gr. Lazauskas. Pirmininkauja Washingtone prof. dr. J. Genys, ryšių su visuomene vadove ir reikalų vedėja - G. Palubinskaite, vasarą kartu dirba pabaltiečių internai.

Bronys R a i l a
/ Iš naujausios jo knygos "KRYŽKELĖS"

"TARYBŲ LIETUVOS" ĮKŪRIMO IR ATSTATYMO MITAI

Šių dienų mūsų "visasąjunginės" kompartijos maldininkai ruošiasi minėti 70 metų sukaktį, kai Pirmajam pasauliniam karui baigiantis Lietuvos komunistų mišrių tautybių saujelė buvo neva sukėlusi "socialistinę revoliuciją", Lietuvą paskelbusi nepriklausoma valstybe ir įvedusi "tarybų santvarką" (kurią, kaip žinoma, 1940 m. vėl "atstačiusi").

Manyčiau, kad tokių fantastiškų farsų akivaizdoje vėl reikėtų prisiminti tikrus faktus. Jų būtų per daug, tai pasistengsime bent keliais, teisiškai reikšmingais, pačiais svarbiausiais.

* * *

I. 1917 m. lapkričio 15 dieną Leninas ir Rusijos tautybių komisaras Stalinas paskelbė tautų teisių deklaraciją - pažadą joms laisvai apsispręsti ir, jei norės, atsiskirti nuo Rusijos ir kurti savas valstybes.

Stalino komisariatas turėjo ir Lietuvos sekciją, kuriai vdovauti buvo paskirtas iš Amerikos pargrįžęs Vincas Kapsukas.

Ilgai netrukus, tautų laisvės dėsnis rusų kompartijos instrukcijomis buvo išaiškintas labai savotiškai: kad nuo Rusijos būsią galima atsiskirti tik tuomet, jei šitokio veiksmo tikslingumą nuspręs tų tautų (ir kitų kraštų) proletarinės partijos (suprask, bolševikinės) anuo metu pavaldžios Rusijos komunistų partijai.

Aišku, tokiom aplinkybėm visa deklaracija neteko bet kokios vertės.

II. 1918 m. kovo 3 dieną Lietuvos Brastos sutartyje Sovietų Rusija, tarp kitko, atsisakė visų savo teisių į Lietuvos ir Lenkijos teritorijas. Bet Kaizerio Vokietijai karą pralaimint, tatai tuojau pamiršo ir iš anksto Maskvoje ėmė formuoti Pabaltijo kraštam bolševikų vadovaujamas vyriausybes ir ruošti tiems kraštams užimti raudonosios armijos dalinius, - kai tik vokiečių kariuomenės prades trauktis į "faterlandą".

Šitaip pačioje 1918-jų metų pabaigoje atsirado V. Kapsuko vyriausybė, pirmiausia už Lietuvos ribų, raudonosios armijos užfrontėje, be lietuvių tautos atsiklausimo ir be jokių tautinių įgaliojimų. Rusijos raudonarmiečiai buvo tada įsibrovę tik į dalį rytinių ir šiaurinių Lietuvos vietovių, bet nepajėgė pilnai užimti Lenkijos, nei Pabaltijo kraštų. Bendrasis bolševizmo "Drang nach Westen" veržimasis į Vakarus, sustojo. Su tuo laikinai pasibaigė visos iš Rytų kurstomos lenininės revoliucijos ir kapsukinė sovietinės Lietuvos šimto trijų dienų avantiūra.

Taigi:

a) jokios socialistinės revoliucijos anuomet Lietuvoje nebuvo;

b) jokios nepriklausomos tarybinės Lietuvos respublikos nepajėgta įsteigti ir išlaikyti;

c) jokio lietuvių tautos įgaliojimo tam neturėta ir neieškota;

d) jokio tautinio pripažinimo tokiai valstybei negauta.

Maža to, pati Lietuvos komunistų partija tada vadovavosi Rusijos, t.y., svetimos valstybės konstitucija. Kas būta iš tikrųjų, tai - paprasčiausia rusų okupacija, siekusi Lietuvą, kaip ir visą Pabaltiją, pasilaikyti naujai kuriamos komunistinės Kremliaus imperijos sudėtyje.

III. Pagaliau finalas.

Įsitikinusi, kad savo imperialistinių tikslų Vakarų linkui nepasieks, Lenino vadovaujama Sovietų Rusija 1920 m. liepos 12 dieną pasirašė Taikos sutartį su tikrąja nepriklausomos Lietuvos vyriausybe, be jokių sąlygų pripažindama Lietuvos suverenumą, valstybinę nepriklausomybę ir **visiems laikams** atsisakydama bet kokių teisių į sutartyje numatytą Lietuvos teritoriją.

Lygiai po dviejų dešimtmečių Kremlius tą sutartį sulaužė. Atėjo ilga, tebetrunkanti sovietinė okupacija.

Lietuvos politikam ir visuomenei iš tikrųjų tai neturėjo būti staigmena. Dar 1925 metais istorikas ir teisės profesorius **Augustinas Janulaitis** savo studijoje LIETUVA IR DABARTINĖ RUSIJA aiškino ir įrodinėjo, kad bolševikinė Sovietų Sąjunga lygiai taip pat siekė Lietuvą įjungti savon imperijon, kaip to visad siekę carinės Rusijos nacionalistai, valstybės biurokratai ir kariuomenės vadovybė.

* * *

Prieš kurį laiką Amerikoje pasimiręs istorikas prof. **Pranas Čepėnas** NAUJŲJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJOS antrajame tome plačiai ir objektyviai aprašo ano laikotarpio įvykius (p. 311-362). Kai dabar jau ir mūsų sovietiniai istorikai ir rašytojai pripažįsta Lietuvos istorijos mokyklinių vadovėlių ir kursų tiesiog skandalingą s k u r d u m ą , tai būtų pats laikas šį vertingą veikalą paskleisti lietuvių mokyklose ir visuomenėje.

Apie mano čia paminėtą anų laikų įvykių raidą ir prasmę istorikas P. Čepėnas daro tokią išvadą (p.336): "Kadangi Lietuvos komunistų partija buvo pavaldi Rusijos komunistų partijos Centro komitetui, todėl visi Rusijos komunistų partijos ir jos valdomųjų organų nutarimai buvo besąlygiškai privalomi visoms partijų šakoms, nepriklausomai nuo jų tautinės sudėties. Ukrainos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos komunistų partijų komitetai turėjo tik sritinių komitetų teises. Lietuvos komunistų partija **savo valia** jokių "revoliucijų" Lietuvoje negalėjo kelti, jokių respublikų steigti, bet tik vadovavosi Rusijos komunistų partijos nurodymais, arba... tiesiog vykdė jos direktyvas".

Klausimai, ties kuriais čia sustojom, minėdavom praeity ir gal dar ne kartą grįšim ateity, **yra labai svarbūs** ir Lietuvos likimo problemai turi gyvybinės reikšmės. Juose atsispindi sovietinio imperializmo užmojai visiškai iškreipti Lietuvos valstybingumo atstatymo prasmę ir raidą. Tai absoliučiai melagingų mitų kūrimas, beatodairiškas ir begėdiškas melo skiepijimas lietuvių visuomenei ir užsieniams. Drauge tai arogantiškas, nieku nebedengiamas Lietuvos politinės nepriklausomybės turinio ir tautinės laisvės idėjos neigimas.

Labiausiai apgailėtina, kad tų mitų skleidimą Kremlius stengiasi atlikti ne tik pats, o ir Maskvos politikai pataikaujančių lietuvių, Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų - taigi, ir lietuvių istorikų plunksnomis, sutinkančių ginti rimtų mokslininkų dėmesio nevertą sovietinio stalinisto Kapsuko avantiūrą prieš 70 metų. 1988.I.8

(Iš "Sietynas" Nr. 6)

P R Ū S I J A **Liudas Giraitis**

Laukais eina varomos karvės banda. Tilindžiuoja varpelis
Griuvėsiai katedros plytų, raudona piramidė
Ant pagonių šventyklos apaugusios krūmais. Kalva.
Kalba įsigėrus į žemę, vienatvės laisvieji horizontai

Vėlių gyventojai ir ramybė neužgesinto triukšmo ir dūmų
Didžioji ramybė. Prūsų Dievas nusileido ant žemės
Alėjos nusiklojo žalvariniu rudeniu, skambantis liūdesys
Didžiosios varpinės, kuriose nėra paminklų,

Tviska saule, praėjusiu džiaugsmu, genties ramybe
Pasitraukusia iš baltų ir klajojančia mitiniuose laikuose
Prūsija šventa didžioji dieviška galybė balta
Iš dieviškumo ugnies lauką siunčia

Ir laimina žoles ir pelenus, ir mėlynas praeivių akis,
Renkančių žemuoges tarp akmenų - paminklų
Ir šūkaujančių apie vartus - ramybė nesudrumsčiama
Ramybė nesudrumsčiama.

* * *

Vežimų purvini ratai išdraskė grindinį ekskavatoriai
Ir vežikai neša į vežimus žmones
Ant gandralizdžio ratas pakilo ir skrenda į dangų
Per visą kraštą.
Tarp letargo kalnagūbrio akmenų tiek dienos tiek nakties
Po tiek pat prikaltų ant betono uolų
Griaudžia tvanas ir ritasi visureigis
Per išblėsusį dvasios pasaulį
Ateity per maža pražūtis pasirodo
Kad pakitų iš lizdo sakalas rytą
Tenai šunio balsu apverkta apraudota
Per sudegusią žemę ateina teisybė

* * *

Ko mes sugrįžtame ir vis slapta žiūrime pro namo kampą
Į sudužusius žmones lėktuvų takuose,
Į dar neatiduotus žemei, į iškastus, į nelaimingus,
atsisakiusius gyvenimo,
Ko mes sugrįžtame krūpsėdami ir nedrįsdami
Prisiminti savo praeities?

Prisminti šiuos tikrumo žodžius,
Vidurio abacėlės raidą,
Kur nėra tikrų aukščių, kur nėra aukštų tonų,
Kur liuzijos menkos ir viltys.
Ko mes sugrįžtame pasižiūrėti į nuogus
kasdienybės turėklus
Pasižiūrėti ir įsitinkti, kad jie yra.

Atsiremti ir vėl pleventi lyg lengvučiai baleto šokėjai
Kabaretuose ir valsuose suktis lyg peteliškės
Kol jie vel išgelbsti ,
Ir kol staiga sudūžta trumpas peteliškės gyvenimas
Nes jai skirtas laikas baigėsi.
Margaspalvės laukų peteliškės.

PRANEŠA ELTA:

LIETUVOS KP PLENUMAS UŽ SAVARANKIŠKĄ PARTIJĄ

Lietuvos Komunistų partijos XVIII-me plenume buvo nutarta "kardinaliai pertvarkyti" LKP veiklą ir dar šiais metais sušaukti suvažiavimą, kuriame būsianti paskelbta savarankiška partija (TIESA, 1989.VI.28). Savo birželio 24 dienos pasakytoje kalboje LKP CK pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas vaizdavo savo partiją kaip "totalitarinės sistemos" auką. LKP buvusi valoma, ja buvę nepasitikima, o 1973 metais "įvykdytas dar vienas nesiskaitymo su mūsų komunistais aktas - iš partinių bilietų išbrauktas Lietuvos Komunistų partijos pavadinimas" (GIMTASIS KRAŠTAS, 1989.VI.29-VII.5)

Daugelis plenume kalbėjusiųjų aštriai kritikavo Lietuvos kompartiją. Daug giliau už Brazauską į KP krizės šaknis pažvelgė Vilniaus universiteto partinio komiteto sekretorius, Sąjūdžio tarybos narys, profesorius Bronius Genzelis. Anot jo, "Socialdemokratija Vakarų Europoje atvėrė duris demokratijai, o Rusijoje ji virto bolševizmu, tai yra, sukūrė naują totalitarinę sistemą". Stalinizmas esąs "Rusijos istorinė būtinybė". Lietuvos KP dabar sudaro dvi grupės: "Vieni atstovauja svetimųjų sukurtam aparatui, kiti - lietuvių tautai". Genzelis perspėjo, kad jei šis plenumas "nueis nuo kardinalinių problemų, Lietuvos komunistų padėtis nepavydėtina. Valdžioje jie galėtų likti tik karinės jėgos pagalba" (TIESA, 1989.VI.29).

Panašiai KP narius perspėjo Lietuvos rašytojų sąjungos partinės organizacijos sekretorius Romas Gudaitis. "Partijai šiandien tenka ne tik atgailauti", kalbėjo jis, "bet ir imtis atsakomybės naštos už aktyvų direktyvų vykdymą, likviduojant tautos valstybingumą, už tautos interesų, Lietuvos nepriklausomybės išdavystę, už staliniz mą, už apgaulingus stagnacijos metus, atvedusius prie ekonomines katastrofos slenksčio. Kas akimirką, kasdien partija degreduoja. Jos aparatas priverstas manevruoti prieš iniciatyvias politines jėgas, jis nemoka, nesugeba polemizuoti" (TIESA, 1989.VI.27).

Gudaitis pasmerkė tuos KP narius, kurie žiūri į partiją "kaip valdančiosios kartos įrankį ir privilegijuotos sąjunginės politinės konjuktūros tarnaitę" ir kuriems atrodo "jog vieną gražią dieną velei ramiausiai bus galima grįžti prie seniai išbandytos aparatinės veiklos". Jis tvirtino jog LKP reikia įkurti, nes ji niekad nebuvo savarankiška.. Jos kursas, anot Gudaičio, turėtų būti "plaipsnis Lietuvos nepriklausomybės įgyvendinimas, bekompromisinė pozicija nesitaikymas su bet kuriais centro bandymais torpeduoti mūsų politinį, ekonominį ir kultūrinį suverenitetą".

Netiesioginiai atsakydamas į Brazausko ir kitų išvedžiojimus apie "dorus", Maskvos išprievartautus komunistus, Gudaitis pareiškė: "Taip, jos (partijos) eilėse ir buvo ir yra daug gerų žmonių, tačiau... puvimas prasidėjo būtent partijoje. Pavienis partiečių gerumas nieko nereiškia totalinėje teroro, prievartos sistemoje. Pavienis partiečių gerumas ir dorumas slopo slogioje paklusnumo atmosferoje. Tad apie kokias gilesnes sveikųjų LKP jėgų tradicijas šiandien galime rimtai šnekėti?"

Naujasis LKP kursas jau kelia sąmyšį ir pasipiktinimą Maskvai paklusnių konservatyvių komunistų tarpe. Keli kalbėtojai plenume ragino laikytis marksizmo-leninizmo, bei "internacionalizmo" principų ir nesiskirti nuo sovietinės KP. Į Maskvą plaukia daug skundų; kai kurie partiečiai tvirtina, jog nario mokestį temokės sovietinei, o ne Lietuvos KP.

LATVIAI GRĮŽTA Į ŽEMĖS ŪKĮ

Ryga. Latvijoje šimtai žmonių pradėjo ruoštis grįžti į žemės ūkį, kai buvo paskelbtas pranešimas iš Maskvos, kad Baltijos kraštams suteikiama ekonominė autonomija, praneša Reuterio žinių agentūra. Latviai esą norėtų turėti mažesnius ūkius, kad lengviau galėtų apdirbti žemę, nes trūksta įrankių ir visokių padargų. Daugiau kaip tūkstantis šeimų jau įteikė pareiškimus gauti savo turėtai žemei arba ir prašymą naujam paskyrimui.

Latvijos vyriausybė mananti, kad dešimtys tūkstančių latvių šeimų pradės atgaivinti Latvijos žemės ūkį.

Mūsų tikslas parduoti pigiau, negu kitos krautuvės.

Importo - eksporto bendrovė ENCHANTĖ INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietinės sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių VILNIUJE. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija.

Skyriui vadovauja **Vidimantas Kėkštas,** VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

Taip pat savo krautuvėje turime:

SONY, PANASONIC, HITACHI, SHARP, PHILLIPS, FISHER, AKAI, SANSUI, TOSHIBA, FUSI, NEC, GRUNDIG, SIEMENS, SANYO, J.V.C., I.T.T.

Will this equipment work if I move away from Canada?

U.S.S.R.

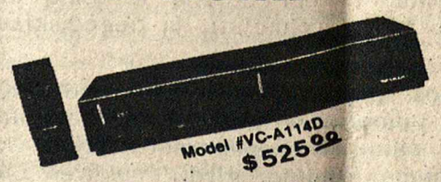

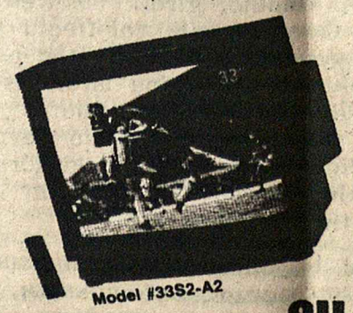

EUROPE

110/220 VOLTS

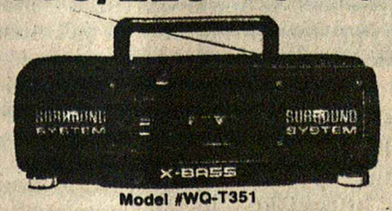

AFRICA

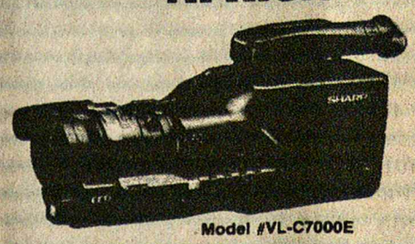

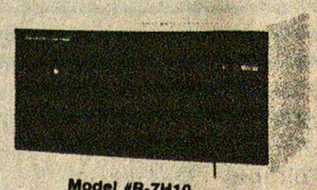

SHARP PRODCUTS FOR SHARP MINDS!

It does if you buy from us !!!

ENCHANTE INC.
IMPORTERS EXPORTERS

110/220 V • MULTI-SYSTEM • T/V • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St W.
(Just west of Keele St.)
769-0631

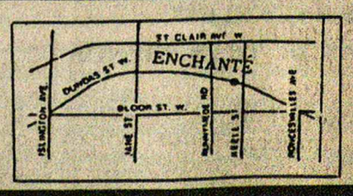

KULTŪRINIS PUSLAPIS

AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE

/ tęsinys /

Antanina GARMUTĖ
Iš "EŠALONAI"

Moteris, gulėjusi kairėje prie sienos, kažko tyliai prašė.

- Jums vandens? - buvau bekylanti ieškoti kipiatoko, nukišto į koridoriaus galą.

- Ne. Iš kur tu?

Pasakiau...

- Žinau... ten Nemunas?

- Taip.

- Gimiau prie Nemuno. Nutekėjau kitur. Oi, kaip pasiilgdavau upės! Tu man papaskok apie Nemuną...- pasuko galvą į sieną ir nutilo. Valstietė nuo Pakuonio. Pavarde Kapočienė. Buvo gal penkiasdešimties metų.

- Ješčio odna starucha pomerla! - abejingai pasakė, išaušus rytui, daktarė.

Už lango švietė skaisti rugsėjo saulė. Tekėjo rūsti Angara. Ir vaiskioje be debesų pagangėje į tolius driekėsi Šajanų viršukalnės.

MOKYKLA DRUSKOS KASYKLOJE

Gerais norais kiekvienas pragaras grįstas. Valstybės saugumo komendantas tremtinių reikalams pavarde Movčanas (jį paprastai vadinome Molčanu) stovėjo barako tarpduryje ir plyšojo:

- Aš už jus visus atsakau! Gana voliotis: marš į darbus!

- Pasveikę žmonės jau dirba. Visi vyrai ir visos moterys, - paaiškinome.

- O vaikai? - nerimo komendantas.

- Betgi jiems mokyklą lankyti reikia - prieštaravo senesni žmonės.

- Ką-ą? Mookyklą? Kokią mokyklą? - sustūgo Movčanas. Jam trūko tik bizūno. - Jie čia dirbt atvežti! - - tęsė nepatenkintas toliau. - JUMS ir daugybos lentelės nereikės! Tuoj užmiršit! Zarubite sebe na nosu: soljzavod -vaša škola!

Nosies mes neįsikirtome, bet atsimint - atsiminėme: ZAKON - TAIGA, MEDVEDJ - SUDJA.

Pirmiausiai darbą davė į namus. Per dieną kiekvienas vaikas turėjo sukirpti ir suklijuoti po penkis šimtus maišelių druskai. Nespėdavom - suklijuodavom vos po du šimtus. Tuomet visi, kas tik galėjo pakelti kastuvą, buvo išvaryti kasti druskos.

Gamykla, caro užsakymu Amerikos kapitalistų pastatyta Angaros saloje, visais laikais naudojo katorgininkų darbą. Dabar čia sūrų prakaitą, tikrąja to žodžio prasme liejo beveik vieni lietuviai.

Mes, vaikų brigada, dirbome druskos virimo ceche. Druskos gavybos technologija, dabartinėmis akimis žiūrint, čia buvo tokia pat atsilikusi ir primityvi, kaip ir praeitą šimtmetį. Žemės gelmėse plytėjo didžiuliai akmens druskos klodai. Giluminiais gręžiniais į juos leido Angaros vandenį. Gautą sūrymą kėlė į viršų - į didžiulius- 10-15 metrų diametro ir 8-10 metrų aukščio katilus. Katilai virė,vanduo garavo, o per katilo vidurį permesta lenta vaikščiojo moteris, dažniausiai tremtinė ukrainietė, didele mente maišė verdantį sūrymą, graibė druską. Ši patekdavo ant judančio transporterio ir grioveliais nubyrėdavo žemyn į didžiulius baltus kalnus. Jų papėdėje vaikai pylė druską, ją dar būdavo įmanoma pasemti kastuvu. Tačiau žmonių trūko, druskos kalnai augo, o susigulėjusi druska buvo kieta kaip ledas. Tuomet imk į rankas laužtuvą ar kaplį. Ypač sunku buvo dirbti su kapliu: į viršų jį iškeli, o kai esi nusilpęs - jis krenta ne į priekį - druskon, o atgal - tau į nugarą....

Pilnus maišus mums reikėdavo sukilnoti į pusantro metro aukščio rietuves: tada kontrolierius suskaičiuodavo ir priimdavo maišus. Viską reikėjo atlikti labai greitai: druska byrėjo iš viršaus, tušti vagonai laukė apačioje. O garvežys stūmė ir stūmė naujus sąstatus. Lietuviai vyrai dirbo krovikais ir bėgte nešdavo druskos maišus į vagonus. Tačiau jie visada rasdavo laiko ir atskubėdavo padėti mums: sukilnodavo mūsų maišus į rietuves. Druska buvo tokia sunki, jog šiaip taip pripildę maišą, mes keliese vos išjudindavome jį iš vietos, - atrodė, žarnos išlįs.

Baltutėlė, smulkiakristalė aukščiausios rūšies druska buvo skirta eksportui ir Maskvai. (Paskyrimo vietą matei iš prikabinamų lentelių.) Mūsų gimtinės Lietuvos ji nepasiekdavo. Eksportuodavo ją daugiausiai į Kiniją.

Po aštuonių valandų darbo dienos, mes paaugliai, vos parvilkdavome kojas į savo baraką, esantį už trijų su puse kilometro nuo gamyklos. Ypač sunkiai sekdavosi grįžti po naktinės pamainos: visur pilka, eini tarsi aklas, ir niekaip negali įžiūrėti kelio duobių bei pakilimų, - - kojos linguoja ir pinasi, lyg būtum ne žmogus, o guminis robotas.

Gamykloje mums išdavė specaprangą: medžiagines pirštines ir pilko brezento aulinukus vaikščioti po druską. Visas cecho oras buvo prisotintas druskos. Dabar pasakyčiau, kad neigiami chloro jonai, tokie reikalingi žmogaus organizmui, mus, deja, veikė kaip lėto veikimo nuodai. Druska nelyginant šerkšnas kristalizavosi, lindo į plaukus, skverbėsi į akis, graužė odą. Ypač kentėjo kojos tuose brezentiniuose batuose, - pro juos lengvai prasiskverbdavo nelemtoji druska, o išgraužtos iki kaulų vietos virto negyjančiomis žaizdomis. Druska, kur tik prieina, - nebepaleidžia. Ilgainiui pripratome prie žaizdų ir prie skausmo, maudžiančio, bet pakenčiamo. Ne veltui sakoma, kad šuo ir kariamas pripranta. Tik kojų pėdos tarsi aptirpo. Išeities nebuvo, ir stengėmės nekreipti į tai dėmesio.

Retsykiais katilo viršuje klykteldavo. Tai reiškė, kad į verdantį katilą nuo lentos paslydusi pliumptelėjo moteriškė. Kūnu nubėgdavo šiurpas. Bet gamybos dėl to niekas nestabdė:

- Nesilaikė saugumo technikos, - suburba praeidamas laborantas. - Viena banditka mažiau, - konstatuoja faktą.

- Betgi išgriebti... ar negalima?- nesuprasdami klausdavom.

- Valys katilą po pusmečio - išims, jei bus kas likę iš kaulų.

Mes kasame ir kasame druską. Janė, Genė, Aldona, Antanas, Vytas ir visi kiti. Pasakodama apie save, aš pasakoju apie jus. Aš noriu pagerbti jus, jūsų pūslėtas rankas, žaizdotas kojas ir tyras širdis. Padėkoti tėvams, kad jus tokius išaugino.

Mes, ešelonų vaikai, kasame druską Sibiro Usolėje. Išeiname į pamainą visi kartu. Nes temsta, ir eiti per tuščią lauką baisu. Iš mūsų barako išeiname dviese - - be manęs, dar Aldona Jonikaitė (iš Prienų), iš kito barako ateis Genė Dranginytė ir Janina Treiderytė (iš Balbieriškio), iš trečio - Danutė Rimaitė (iš Margininkų), o ties senaisiais Žilgorodoko barakais prie mūsų prisijungs Elenutė (iš Raseinių). O kur dar Dana Kazlauskaitė su broliu Antanu, ir visi kiti? Kur simpatiškasis Jakinevičių Viktoriukas? Ak ne, jo dar nepriėmė į mūsų brigadą - - šitas vyras tik devynerių metukų: jis savo šeimos, kurioje yra keturi vyrai, - namų šeimininkė: kas gi valgyt išvirs? Ką padarysi - išvežė tėvą ir tris sūnus, iš Vazgaikiemio, Prienų rajone, o mama, sesutė ir 2 broliukai Lietuvoj pasiliko.

Mes kasame druską. O iš reproduktoriaus, įkelto į stulpą, sklinda džiaugsmingi maršai. Suskamba ir viena kita liūdnesnė melodija. Atpažįstame... Kaip gerai, kad mūsų liaudies dainos visiems atvejams tinka! Jos guodžia Lietuvos vaikus, kasančius druską tolimame Sibire. Atskirtus nuo tėvų, Tėvynės, kuriems vietoj mokyklinių vadovėlių įduoti kastuvai ir kapliai!

Bet skamba, deja, ir Salomėjos Neries posmai apie Staliną - saulę, Lietuvos vardą švelnų ir gintarėlį, nesamą jam ant delno. Poetė, kaip žinome, teisino trėmimus. (S. Nėris. "Raštai". III tomas, p. 148-152, "Žodis Lietuvos klausimu", Niujork herald tribiun redakcijai). Mūsų akloji lakštingala..."

Ojaras M E D N I S: ištraukos iš "Trys Sąsiuviniai"

1942 -ji metai

SAUSIO 1-oji. Šiuokart pravoslavų Kalėdos. Mudu su seseria prisidarėm atviručių su šiai progai tinkamais piešinėliais. Mama įdavė po maišelį, pasiūtą iš dviejų sudėtų nosinių, ir mes išėjom kalėdoti po vietinių gyventojų namus. Šitokių Kalėdų pasveikinimų rusai visiškai nežinojo, bet viena kita šeima mus priėmė užtektinai maloniai, padėkojo už kalėdinius atvirukus ir dovanų įdėjo po gabalėlį duonos, virtų bulvių ar saują raugintų kopūstų. Kitoje vietoje, atvirkščiai, mes ilgai pramindžiukavome kambario kertėje prie durų ir, nieko nepešę, išėjome. Vietinių toks paprotys: peržengti kambario slenkstį, atsistoti pakertėje ir laukti, kada pakvies atsisėsti - bet šisai kvietimas laikomas ypatingos simpatijos patikinimu, ir taip padaroma labai retai. Atėjusieji su namų gyventojais kalbasi stačiuodami kambario kertelėje pas duris.

Ir šitaip mes pusę dienos klydinėjom iš trobos į trobą ligi abu maišgaliai prisikaupė kaupinai. Gyvenant taupiai, duonos pakako dviem, trim dienoms.

SAUSIO 17-oji. Mama išvežiavo vežimu į Kanską šio to parduoti.

SAUSIO 22-oji. Prikamavo visokios nuojautos, bet, dienai baigiantis, mama sugrįžo. Keliu iš miesto ji parėjo pesčia (36 km.), nes grįžtančios nepavijo nė vienas važiuotas. Mama papasakojo, kad mieste dedąsi siaubingi dalykai. Visi be nuovokos geriantys, krautuvėse maisto nesą, valgyklose duodą skystą makaronų nuovirą, užkultą aliejum. Ir visi nuo girtumo apspangę. Girdėjusi, jog vienoj šeimoj tėvai suvalgę savo mažamečius vaikus. Gatvėse užmušinėją žmones, kad paskui nurengtų... Bet dar tiktai pirmieji karo metai!.. Mama pardavusi savo rudeninį paltą už 800 rublių ir pudrinę už 35 rublius. Už bulvių kibirą mokėjusi 15-20 rublių (tokios kainos buvo privačiame sektoriuje). Mėsos kilogramas kaivavęs 60-80 rublių.

SAUSIO 23-oji. Mudu su seseria pradėjome eiti į mokyklą, nes tenai vaikams ėmė reguliariai duoti po 200 gramų duonos. Pirmosios sėkmės, realizuojant kalėdinius atvirukus, paakino piešti. Mokykloje mūsų paprašė pagaminti pavaizdumo priemonių: nupiešti plakatų, vaizduojančių laivus, lėktuvus, tankus ir kitokius daiktus, kurių sodžiaus vaikai gyvenime nebuvo matę. Už šitą darbą pelnėme puodelį virinto pieno. / bus daugiau /

ATSIŲSTA PAMINĖTI:

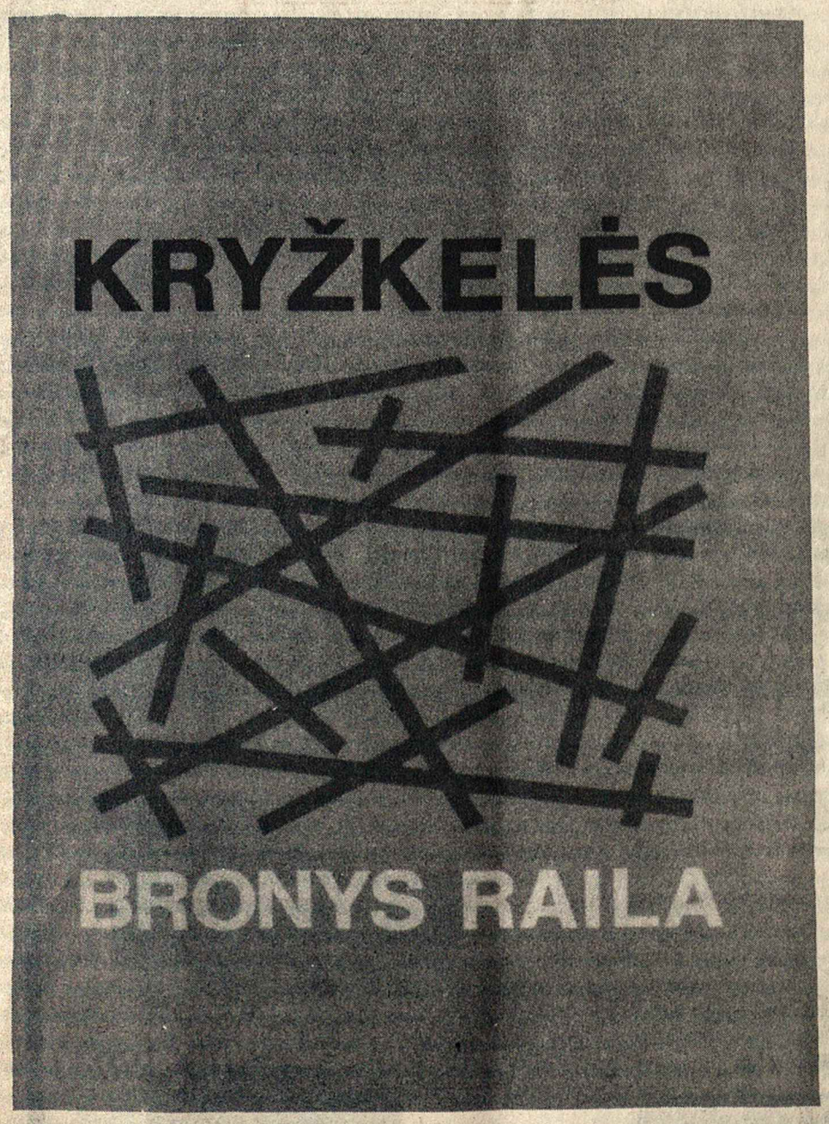

KRYŽKELĖS - tai naujausia mūsų vieno gabiausių ir produktingiausių žurnalisto ir eseyisto knyga. Jo erudicija, šmaikštus ir vaizdingas žodis, pastabi akis perbėga per platų ir įvairiopo sluogsnio lietuviškojo gyvenimo lauką. Ypatingai skaitytojų vertinama yra ir tai, kad **Bronys Raila** sugeba rimtomis temomis pasisakyti itin aiškiai ir suprantamai, kondensuotai, o kartu ir išsamiai. **b.**

Iš "KRYŽKELĖS":

ŠIMTAS IR TRYS DIENOS

Devynioliktojo amžiaus pradžios Europos istorijoje išliko vienas įdomus, mažne operetinis epizodas, labiausiai prisimenamas prancūzų. Tai jų istorijos dalis. Imperatorius Napoleonas Bonapartas po daugelio karinių ir politinių triumfų, viską pralaimėjęs 1814 metais, pačių prancūzų buvo atstatytas ir ištremtas į Elbės salą.

Kandangi krašte buvo likę dar labai daug jo šalininkų, 1815 metų kovo 1 dieną jam pasisekė išsikelti atgal Prancūzijon ir bematant susigrąžinti visą valdžią. Bet po trijų mėnesių, stojęs vėl į kovą su priešininkais, prie Waterloo galutinai pralaimėjo ir birželio 23 dieną anglų buvo išsiųstas į šv. Elenos salą, kur vėliau pasimirė. Laikotarpis nuo išsikeldinimo, valdžios atgavimo, ligi paskutinio mūšio prakišimo faktiškai truko arti 110 dienų, bet prancūzai tą epizodą visuomet vadina "šimto dienų" valdymu.

Pasirodė, kad Europos istorijoje po šimto metų, šį kartą mūsų Lietuvos teritorijoje, buvo ir kitas panašus atsitikimas. Dargi ilgesnis: ne šimto, o šimto ir trijų dienų epizodas, - nuo 1919 metų sausio šeštos ligi tų metų balandžio aštuonioliktos dienos. Tiek suskaičiavo pats Vincas Kapsukas, ano meto "nepriklausomos" Lietuvos valstybės ir jo "įkurtos tarybų valdžios" pirmininkas.

Taigi, šie 1988-tieji metai Lietuvai yra dvejaip sukaktuviniai. Pirmiausiai štai septyni dešimtmečiai, kai 1918 m. vasario 16 dieną Lietuvos Taryba sostinėje Vilniuje paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaraciją kurią (pabrėžkime) per porą sekančių metų sėkmingai ir konkrečiai į g y v e n d i n o valstybinės teisės principų ir tarptautinės teisės pripažintų normų rėmuose.

Bet sovietų okupacinės valdžios propaganda iš Maskvos ir Lietuvos komunistų partijos vadovybė su jos sutelktais istorijos institutų šarmaičiais ir visokiais rašto pataikūnais, kaip žinoma, tą dar neseną ir tokią aiškią mūsų istoriją užsimojo būtinai pakeisti, ją begėdiškiausiai falsifikuodama.

Sovietinėje Lietuvos spaudoje, pvz., 1987 metų KULTŪROS BARŲ 9, 10 numeriuose ir kitur, jau iš anksto buvo pradėta ruoštis paminėti nepaparastą įvykį, kuris 1918 m. gruodžio 8 dieną Vilniuje, girdi, "sukūręs Lietuvos laikinąją revoliucinę darbininkų ir valstiečių vyriausybę". Ir toji fantastinė vyriausybė po savaitės paskelbė ypatingą "manifestą", kuriuo, kaip aiškina istorikas Zenonas Vasiliauskas, buvęs "atkurtas lietuvių tautos valstybingumas" (!?). Maža ir to, - Rusijos Spalio revoliucija turėjusi tokį nuostabų "impulsą" Lietuvos kultūrai, jog tos šimtas ir trys kapsukinės dienos mūsų tautai laikytinos viso dvidešimtojo šimtmečio "orietyru" (!).

Nors daugelis panašių tarybinių svaičiojimų šiap taip jau suprantami ir nebedaro įspūdžio, bet šį kartą, prašau atleisti, man rodos, nieko kvailesnio nebegalima sugalvoti. Antra vertus, šiais palaisvėjusios savikritikos laikais sunku ir besuprasti tokį klupčiojimą prie Kapsuko vaidmens - šio toliausiai lietuvių tautos labą nutolusio akliausio maskolių interesų vykdytojo ir bene paties vergiškiausio lietuviškai kalbėjusio stalinisto.

Kartais dar kyla įtarimas: negi Lietuvos kompartijos biuruose ir istorijos institutuose būtų prasiskverbę gudrūs hitlerininkai, kurie vaidindami stalinistus ar dabar ir gorbačiovininkus, tyčiom paisytų niekus. Pvz., prigalvotų fantastiškiausių istorijų, vaikiškai aiškintų aiškius įvykius, net dr. Joną Basanavičių, Joną Jablonskį, kunigą J. Tumą -Vaižgantą, dailininką Adomą Varną ir kitus mūsų kultūrininkus patriotus anuometiniame Vilniuje pieštų buvus kapsukinės valdžios rėmėjais ar bent palankiais bendradarbiais. Kuriam tikslui? O gi kad dar daugiau viešai kompromituotų dabartinį kompartijos intelektualinį prestižą, jos kultūrinių aparačikų vaidmenį ir jų tautinę sąžinę, - žinoma, jeigu šiais laikais dar išvis galima svajoti apie tokią keistą vertybę, kaip aparičikų tautinę sąžinę.

Per mūsų čia aptariamą šimto ir trijų dienų laikotarpį Raudonosios armijos užimtame Vilniuje prof. Vaclovo Biržiškos vadovautas švietimo komisariatas skubotai pirašė keliliolika įvairių, niekieno nevykdytų nutarimų, nes tam nė laiko nebuvo. Kaip Biržiška vėliau pasakojo, jis tik stengęsis uždelsti, kokiu nors "darbu" užpildant laiką, kol pribręs aplinkybės nepriklausomos Lietuvos valdžios organams susikurti.

Jokių pėdsakų Lietuvos kultūrai nepaliko ir rusų Spalio revoliucijos idėjos. Negi chaotiškas raudonarmiečių pasišvaistymas mūsų šalyje galėjo duoti kokių nors "orientyriškų" impulsų nepriklausomos Lietuvos kultūrinei veiklai arba autentiškai mūsų tautos meno ir mokslo kūrybai?

Kelių komunistų, lietuvių ir kitataučių, anuomet surašytas "manifestas", kuriuo buvo siekta Raudonosios armijos užimtoje Lietuvos žemių dalyje įkurti vėl Rusijai priklausysiančią neva Lietuvos respubliką su lietuvių, rusų, lenkų, gudų ir žydų "valstybinėmis kalbomis" (!),- aišku, nėra ir nebuvo ir negalėjo būti joks demokratiniu būdu pareikštas lietuvių tautos valios aktas, tuo mažiau, lietuvių tautos "valstybingumo" atkūrimas.

Tolesniam mūsų tautos keliui ir likimui anas kapsukinis "manifestas" neturėjo nė mažiausio poveikio, jau nekalbant apie kokį "orientyro" vaidmenį. Jis bematant buvo užmirštas, niekad vėliau neprisimintas, liko bevertis kelių bolševikų pasiskardenimo popiergalis Rusijos interesų tarnyboje.

Beje, jis ir paskelbtas buvo ne Vilniuje, bet, kaip ir derėjo, pirmiau Maskvos Izvestijose rusų kalba. 1988.I.4

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI

Dr. Gv. Valančius

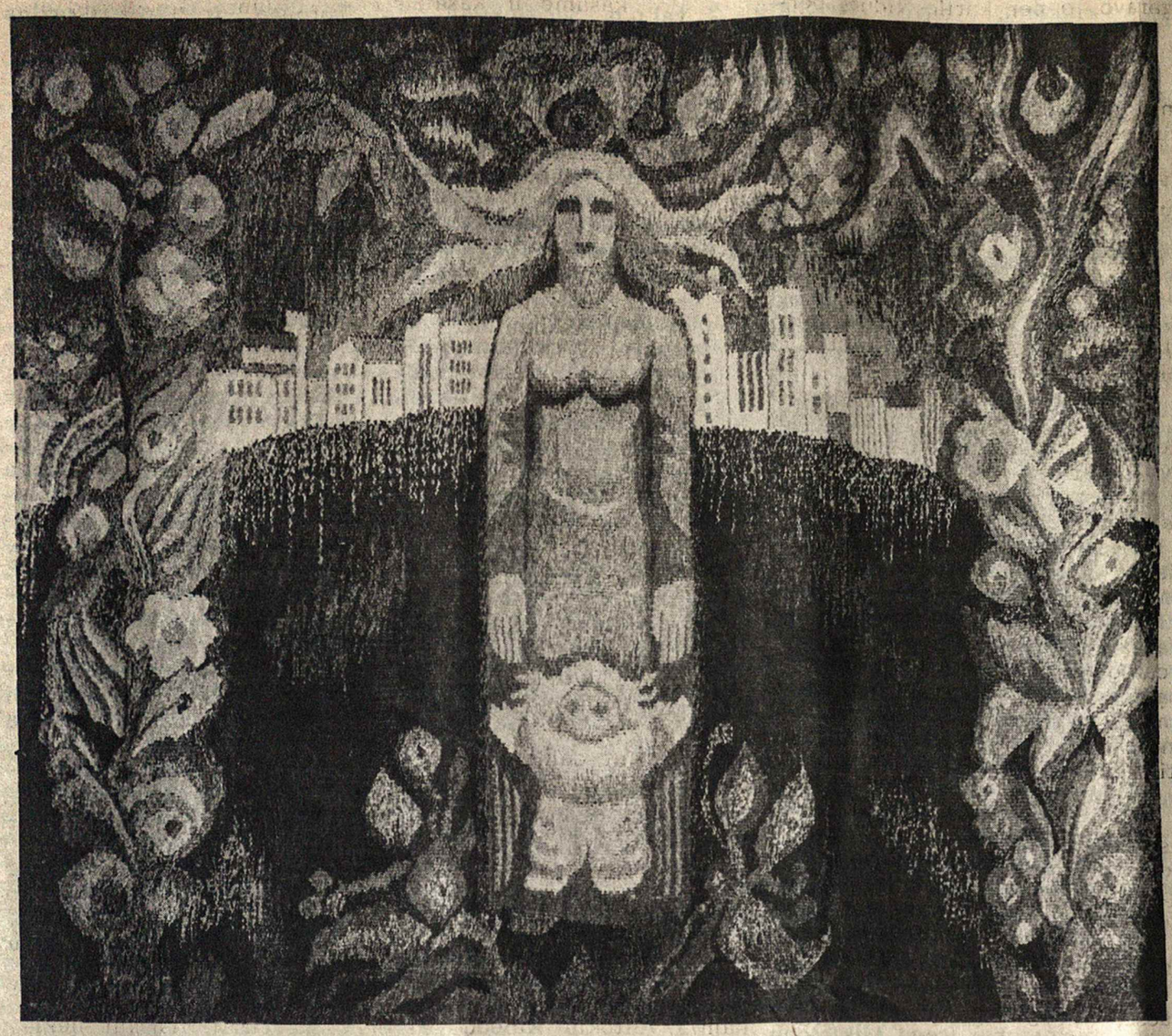

"BELAUKIANTYS"

Gobeleno fragmentas.

ZINAIDA DARGIENĖ

ŽIAURI STATISTIKA APIE VAIKUS

Iš Kauno Psichoneurologinio Dispanserio R. Grinevičiūtės atlikto reportažo paaiškėja šiurpi statistika: praėjusiais metais iš kiekvieno 1.000-čio gimusių Lietuvoje vaikų - 25 buvo fiziniai arba psichiniai nesveikiai- išsigimę. Valstybinėse globos įstaigose yra išlaikomi 11.454 psichiškai atsilikę vaikai, dar apie 4.000 tokių globoja patys tėvai.

1988 m. buvo apie 150.000 registruotų alkoholikų.

Tragiška, kad Lietuvoje mažėja gimimų skaičius, o didėja apsigimimai. Praeitais metais apsigimimai buvo pagrindinė kūdikių mirčių priežastis. Daugiausiai tokių vaikų gimsta Šiauliuose Mažeikiuose, Sniečkuje, Ignalinoje. Taigi išvada aiški, kad prie tų nelaimių prisideda ir aplinkos užteršimas, kenksmingos darbo sąlygos.

Lietuvos Sveikatos Apsaugos Ministerija pasiūlė Teisingumo Ministerijai paruošti dokumentą, kuris duotų teisę santuokų registravimo skyriams reikalauti gydymo įstaigų duomenų apie būsimų sutuoktinių psichinę sveikatą ir neregistruoti tam tikros grupės ligonių santuokų.

Taip pat siūloma sterilizuoti vyrus ir moteris, kurių sveikatos stovis sukeltų didelę riziką turėti sveikus vaikus.

SPORTININKAI, PO STAŽUOTES JAV, SUGRĮŽO NAMO

Vilniaus "STATYBOS krepšininkų komandos vyr. treneris R. Girskis ir žaidėjai: A. Vainauskas, R. Knyza, G. Pocius, G. Bačianskas, D. Darulis, A. Karnišovas atliko treniruotes 12 dienų ištisai New England Kolegijoje, vasaros stovykloje. Joje dalyvavo ir garsi amerikiečių komanda "Golden State Warriors". "Statybos" sportininkai atvyko šioje kolegijoje dirbančio profesoriaus Rimo Kalvaičio dėka.

Šarūnas Marčiulionis intensyviai treniruojamas geriausio JAV specialisto, tobulina driblingą ir reakciją.

PERTVARKOMA - GALŲ GALE IR LIGONINE

Vilniuje ilgus metus žymieji komunistų partijos veikėjai buvo gydomi specialioje valstybinėje ligoninėje. Ji priklausė Lietuvos Sveikatos Apsaugos Ministerijos IV-tajai valdybai.

Dabar į šią ligoninę priimami gydyti Vilniaus miesto vaikai ir negaluojančios nėščios moterys.

VIENA PENSININKO DIENA

Vos tik primieji saulės spinduliai įsiskverbė pro rytinį *Petro miegamojo kambarėlio langą*, jis tuoj pakilo, nes buvo pripratęs su saulės užtekėjimu keltis ir su jos nusileidimu migdytis.

Atsikėlęs nuėjo į vonios kalmbarį ir gerai apsiplovė. Atsigaivinęs šaltu vandeniu, jis nuėjo į kitą kambarį. Tai buvo jo darbo kambarys. Seniau čia buvo žmonos miegamasis, bet po jos mirties čia jis įsitaisė vietą savo pomėgiams. *Čia jis skaitė, rašė, mąstė.* Čia buvo ir televizijos aparatas, bet jis juo mažai domėjosi.

Iš pat ryto, kol žmogaus mintys skaidrios, geriausia ką nors rimto paskaityti. Šį rytą jo skaitoma knyga buvo filosofinio turinio. Labai gilios mintys, bet ir labai sunkiai suprantamos. Po kiekvieno sakinio jam reikėjo stabtelėti ir pamąstyti. Greit pavargo ir po valandėlės knygą turėjo padėti į šalį.

Petras nuėjo į virtuvę, pasitaise pusryčius - į dubenėlį įsipylė porą puodelių pieno ir pilną saują avižinių dribsnių. Išvalgęs, dar užsiskanino bananu.

Iėjo į kiemelį. Rasa jau buvo nudžiūvusi.

- Ilgoka žolė - reikėtų nupjauti. Šiandien bus svečių.

Žolę pjovė elektrine mašinėle. Tai buvo nesunkus ir malonus darbas, bet jis užtruko ilgiau, nes pastebėjo *viename kampe beisivesiant varpučius. Jis juos ranka* išrovė su šaknimis ir sumetė į dėžę, kur buvo gaminamas kompostas.

Už pievelės buvo jo daržas. Tai buvo mažas darželis, vos kelių dešimčių metrų, bet jame gražiai augo keletas krūmų pomidorų, lysvelė burokėlių, morkų ir priesoknio daržovių. Pakraštyje prie aukštokos tvorelės stiebėsi agurkai. Čia darbo buvo maža, bet jam buvo malonu viską apžiūrėti. Štai naujas žiedas, čia užsimezgęs vaisius, čia palinkęs pomidoras - reikia pritvirtinti prie stiebo.

Tuojau po dešimtos pradėjo rinktis svečiai. Tai buvo kaip ir neregistruotas pensininkų klubas. Kiekvieną ketvirtadienį susirinkdavo tai pas vieną, tai pas kitą keletas pensininkų ir šnekėdavosi vienu ar kitu klausimu. Šį kartą sueigai vadovavo buvęs inžinierius. Jis pasiūlė šiandien kalbėti apie oro, vandens ir žemės taršą. Pirmiausia jis papasakojo, ką naujo jis buvo skaitęs ar girdėjęs apie tai per televiziją. Vėliau priėjo prie klausimo - kuo pensininkas gali prisidėti prie šios taršos sumažinimo?

Petras kalbėjo: - "Aš nerūkau ir neturiu automobilio, tai jau tuo taršą mažinu. Turiu mažą daržą - apie dešimtis kvadratinių metrų. Nevartoju jokių cheminių trąšų. Daržą trešiu kompostu, kurį pasigaminu, visas atliekas sumesdamas į tam tikrą dėžę. Iš 40 kibirų atliekų gaunu vieną kibirą gero komposto. Jei visi taip darytų, tai beveik miestui atpultų problema su šiukšlėmis. Surinkimo sunkvežimiai mažiau terštų orą. Miestas sutaupytų ir nemažą sumą pinigų.

Žinoma, tai labai maža, tačiau jei kiekvienas pensininkas taip darytų, - o pensininkų yra milijonai, - tai jau būtų ne tik šis tas, bet ir labai daug.

Išleidęs svečius, Petras surbliu išvalė kambarius, nes dabar, žmonai mirus, viską turėjo atlikti pats. Kartais sunkesnius darbus padėdavo atlikti vaikai, kurie jau buvo suaugę ir gyveno atskirai. O kartais reikėdavo pasisamdyti pagalbos.

Į pavakarę išėjo į parką pasivaikščioti. Artumoje buvo Botanikos parkas, užimantis kelis šimtus hektarų. Jame buvo gera ne tik kojas pamiklinti, pakvėpuoti tyru oru, bet ir stebėti gamtą. Tarp įvairių rūšių medžių ir laukinių gėlių lakiojo visokie paukšteliai ir bėgiojo maži žvėreliai.

Grįžęs saulei leidžiantis, išgėrė vaisių sunkos ir nuėjo į lovą. Atsigulęs dar perleido mintimis šios dienos pergyvenimus, padėkojo Dievui už šios dienos plaimą ir pasivedęs Jo apsaugai, ramiai užmigo.

P. Enskaitis

• VILNIAUS MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA yra didžiausia pasaulyje lituanistinė biblioteka. Ji pageidauja Bostone, JAV išleistos "Lietuvių Enciklopedijos" komplekto.

KREIVI VEIDRODŽIAI

ŽALIANYKŠTIS

IRISAI IR BIJŪNAI

Nors apsiniaukusių dienų dar nelaukiame, bet pasitaikančios yra labai naudingos, jeigu reikia persodinti daugiametes gėles arba perdalinti jų šaknis. Bendrai imant, daugiametės gėlės kaip irisai ar bijūnai, mėgsta būti persodinami kas 3-4 metai. Šaknų gurgulai, jeigu per arti susodinti, negauna pakankamai ploto ir juos reikia išskirti.

Rugsėjo mėnuo labai palankus tokiems darbams. Persodinant irisus, reikia išmesti jų ilguosius šakniagumbius, nes jie dažniausiai būna persenę, pasilaikyti trumpesnius. Nupjauti pusę lapų, bet šaknų neliesti. Paruošus žemę, šakniagumbius pasodinti į negilias duobes, kitaip užsitęs žydėjimo pradžia.

Irisus lengva auginti, jie mėgsta gerai nudrenuojamą žemę. Tiktai kelios rūšys mėgsta daug drėgmės vasaros metu: iris versicolor, iris pseudocorus ir iris kaempferis.

Bijūnus patariama persodinti tiktai kai būtinai reikia, nes jie porą metų po persodinimo nežydi. Bijūnai mėgsta gerai nudrenuojamą, vėsią žemę ir gerai laikosi apyšviesėje, kaip ir labai saulėtoje vietoje. Prieš sodinant bijūnus, patartina įmaišyti į žemę komposto ir kaulų miltelių.

Bijūnų, kaip ir irisų šakniagumbių karūnėlių nereikia apdėti žememis, o ant irisų akučių užberti nedaugiau 5 cm. storio žemių sluogsnį.

O. LAŠAS

KAIP PALENGVINTI SINUSITO SIMPTOMUS

Daugelis žmonių, ypatingai šiame kontinente, yra kamuojami sinusito - nosies ir veido kaulų aplink ją, uždegimo. Simptomai - skausmas ir nemalonus nosies užsikimšimas arba varvėjimas.

Keletas paprastų priemonių palengvinti nemalonumams:

- venkite alkoholio, nes nuo jo pabrinksta nosies plėvės;
- jeigu esate alergiški dulkėms, dažnai drėgna šluostykle pabraukite per grindis ir kasdien pereikite su dulkių siurbliu;
- dažniausia viršutinių kvėpavimo sistemos problemų priežastis yra persausas oras. Dėl to nukenčia ne vien sinusai, bet ir gerklė bei ausys. Specialistai rekomenduoja vartoti ultrasonišką drėkintuvą. Jį reikia laikyti aukščiau-padėti ant spintelės, staliuko ar panašiai.
- įjunkite vėsintuvą alergijų sezono laiku ir patikrinkite ar švarūs *filtrai*, kad *tinkamai* užblokuotų dulkes, žiedadulkes ir kitus erzinančius elementus.
- išvalykite nosies vidų su druskingu skiediniu, kurį galima gauti vaistinėse be recepto. Tačiau jokiu būdu nevartokite skiedinio, skirto nosies užsikimšimo pašalinimui (*decongestant*).
- jeigu bendrai jau vartojate vaistus nosies atkimšimui, vartokite tokius be antihistaminų, nes šie sulaiko skystį iš sinusų, kuris padeda apsaugoti nuo infekcijų ir uždegimų;
- gerkite 8 puodelius skysčio per dieną. Negerkite kavos nes kafeinas nusausina organizmą, taigi ir apsaugojančias plėves nosies kaulų srityje;
- eikite pas gydytoją, jeigu nosis per 3 paras neatsikemša, jeigu pasišalina tirštas, gelsvas ar žalsvas skystis ir jeigu jaučiate skausmą veide.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kas antrą trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Daliui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados Lietuvių Fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: Kapitalas Lietuvai, palūkanos-lietuvybei išeivijoje!"

toronto

- mark o'neill, sun

JUODOJO KASPINO DIENOS MINĖJIMAS TORONTE.

Šitokią nuotrauką įdėjo THE TORONTO SUN laikraštis su tokiu parašu: ARAS PETRAUSKAS, 3½ m. amžiaus ant savo tėvo pečių ceremonijų metu Nathan Phillips aikštėje.

● Toronto Vyrų Choras ARAS pradeda naują sezoną repeticijomis **rugsėjo mėn. 12 d., antradienį, 7 val.v. Prisikėlimo Parapijos muzikos studijoje.**

Visi choristai kviečiami aktyviai dalyvauti. Laukiama ir naujų choristų. Programoje numatyta išvyka su koncertu į Los Angeles miestą.

● KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJAUS oficialus **atidarymas ir šventinimas** vyks **RUGSĖJO mėn. 24 d., sekmadienį, Anapilyje.**

Iškilmių pamokslą ir šventinimą atliks žymus religinės laisvės kovotojas **kun. Alfonsas Svarinskas.**

Iškilmės prasidės **3 val. p.p.**, po jų - vaišės Anapilio salėje.

● VILNIAUS UNIVERSITETO DAINŲ IR ŠOKIŲ ANSAMBLIS atvyksta į Ameriką ir Kanadą. Toronte jie duos **du koncertus - SPALIO mėn. 17 d., antradienį ir spalio mėn. 18 d.- trečiadienį ANAPILIO salėje, 7:30 val.v.**

Visos vietos yra numeruotos. Ansamblį globoja Toronto GINTARAS. Visi kviečiami dalyvauti, pasigrožėti ir pagerbti mūsų jaunimą.

● Toronto AUŠROS jaunieji krepšininkai **Kristoforas ir Andrius Krašauskai-Tyler** išvyko 2-jų savaičių krepšinio stovyklon "Olympia", kuri vyksta prie Huntsville.

● Pasibaigė sėkminga ir įdomi skautų stovykla ROMUVOJE rugpjūčio mėn. 26 dieną.

Stovykla įspūdingai paminėjo ir Juodojo Kaspino Dieną rugpjūčio 23. Visi dėvėjo juodus kaspinus ir jaunimas buvo paruošęs įdomią atatinkamą programą.

Stovykloje buvo leidžiamas laikraštėlis "Plagijuotas uodas". Jį redagavo v.sk. Vilija Bijūnaitė ir Lina Grigaitytė. Laužų programą koordinavo ps.D. Garbaliauskienė.

Visi pasiryžę susitikti ateinančiais metais ir vėl pastovyklauti.

SEPTINTOJI LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTE

Jungtinė Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventė rengiama 1990 m. liepos 1 d. Chicagoje. Š.m. rugpjūčio 7 d. pirmadienį, Jaunimo Centre Chicagoje įvyko repertuaro komisijos ir rengimo komisijos posėdžiai. Į repertuaro komisiją, kuriai vadovauja Dalia Viskontienė, įeina dar šie nariai: Jonas Govėdas, Rita Kliorienė, Faustas Strolia, Kazys Skaisgirys, Loreta Venclauskienė, Dalia Kučėnienė Vaclovas Momkus ir Nijolė Pupienė (tautiniai šokiai).

Repertuaro paruošimas yra labai skubus ir neatidėliotinas. Jį reikia atspausdinti ir išsiuntinėti. Aptarus repertuarą, prasidėjo rengimo komiteto posėdis.

Rengimo komitetas dar nėra galutinai sudarytas, bet jau beveik baigiamas. Kadangi VII-ji dainų šventė vyksta JAV LB ir Kanados LB rėmuose, tad rengimo komitete Rasa Kurienė atstovaus Kanados Lietuvių Bendruomenei. Buvo nutarta pakviesti Vilniaus vyrų chorą "Varpą", kurio sąstate yra 45 nariai.

Rengėjai žino, kad bus papildomų išlaidų ir rūpesčių, bet mano, kad jų dalyvavimas patrauks į šventę atsilankyti ir tuos, kurie normaliai joje gal nedalyvautų. Į šventę suvažiuos daug svečių. Kad jie galėtų susitikti ir pabendrauti, bus rengiamas balius. Todėl buvo aptarti ir jo reikalai. Jau užsakyta 1000 vietų restorano salėje

Inf.

KINGSTON

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO VEIKLOJE

LTI suvažiavimas šiemet įvyko dailininkų Antano ir Anastazijos Tamošaičių sodyboje prie Kingston'o, Ont., rugpjūčio mėn. 26 dieną. Šiais metais norėta jį padaryti labiau moksliniu, meniniu ir praktiškai naudingu tautodailės ateities darbams.

Pagrindinė suvažiavimo darbotvarkės dalis tęsėsi nuo 11 val. ryto iki 6 val. vakaro. Kaip tąsa šio susirinkimo, buvo surengta dar vienos savaitės audimo kursai - seminaras nuo rugpjūčio 28 d. iki rugsėjo 2 d. Čia bus aprašyta tik pirmoji - pagrindinė suvažiavimo darbų dalis.

Rugpjūčio 26 d. 11 val.ryto prasidėjo senovinių juostų (iš Anastazijos ir Antano Tamošaičių rinkinių) paroda. Ji vyko ROMUVOS galerijos- dailės studijos patalpose. Pradinį žodį tarė dail. **Antanas Tamošaitis.** Buvo patiektas gausus rinkinys lietuvių liaudies juostų iš XVIII-XIX amžiaus . Puikiai paruoštame kataloge randame sugrupuotų atskirų Lietuvos sričių: Aukštaitijos, Vilnijos, Dzūkijos, Kapsų, Zanavykų, Mažosios Lietuvos ir Žemaitijos 125 eksponatų . Šalia to, XX-tojo amžiaus pradžios ir šiuolaikinių juostų patiekta 118.

Katalogą paruošė **Anastazija Tamošaitienė,** katalogavo **Aldona Veselkienė,** o įžangą parašė **Antanas Tamošaitis.**

Tikimasi, kad ji nebuvo suruošta tik šioje vietoje ir tiktai šiam suvažiavimui, o bus parodyta ir daugelyje kitų vietų.

Parodą atidarė LTI pirmininkė **Irena Miklejohn.** Ji savo gana ilgokame atidarymo žodyje pabėrė daug įdomių žinių apie mūsų liaudies turtą. Padėkos ženklan Anastazija Tamošaitienė perjuosė Instituto pirmininkę viena tokių juostų.

Tuojau pat sekė **Antano Tamošaičio** paskaita tema "Lietuvos liaudies menas ir juostos". Prelegentas yra šios srities didysis žinovas. Kito tokio mūsų išeivija neturi. Jis yra kas kart dažniau paminimas ir cituojamas net mūsų šiuo metu pradėjusioje lengviau egzistuoti Tėvynėje. Jo paskaitos mintis kondensuota forma galima rasti katalogo įžangoje.

Po paskaitos buvo pagerbtas ilgametis LTI Tarybos pirmininkas **Albinas Paškevičius.** Anastazija Tamošaitienė ir jį papuošė lietuviška liaudies juosta.

Pagal suvažiavimo darbotvarkę sekė T a r y b o s posėdis, kuriame dalyvavo iš 20 - 13 narių. Tai buvo paskutinis šių metų veikloje Tarybos posėdis. Jį pravedė Tarybos pirmininkas **Paškevičius.**

Po to, pertrauka - užkandžiai.

Metinis Instituto narių suvažiavimas prasidėjo 2 val.p.p. Susirinkimą pradėjo Tarybos Pirmininkas, pasveikinęs dalyvius ir padėkojęs šeiminikams A.ir A.Tamošaičiams už jų vaišingą pastogę. Šeimininkų vardu pasveikino susirinkusius Antanas Tamošaitis, primindamas, kad Institutas jau baigia dvyliktuosius metus.

Susirinkimui pravesti išrinktas prezidiumas; A. Paškevičius - pirmininku, B. Nagienė - sekretore. Pagal mandatų komisijos pranešimą, iš 320 narių asmeniškai dalyvavo 26 ir įgaliavimų prisiųsta 62.

Pereitų metų protokolą perskaitė L. Sendžinkienė, kuris su mažais patikslinimais buvo priimtas.

Pranešimus padarė: Tarybos Pirmininkas, Valdybos Pirmininkė savo ir iždininkės vardu, taip pat buvo perskaitytas revizorės raštas, kad visos apyskaitos rastos tvarkoje.

Pasisakė kuratorius, švietimo vadovė ir dalyvavusios surinkime Philadelphijos, Toronto ir Čikagos skyrių pirmininkės; New Yorko ir Bostono skyrių pranešimai buvo prisiųsti raštu. B. Nagienė painformavo apie Montrealio "Vaivorykštes" veiklą, kurios sudėtyje yra keletas LTI narių.

Diskusijos ir paklausimai vyko tuojau pat po kiekvieno pranešimo.

Tenka pažymėti, kad visumoje Instituto veikla buvo naši; skyrių veikla visose vietovėse buvo gana gyva. Jie dažnai ir talkindavo, dalyvaudami vietos Bendruomenių veikloje.

Priminta, kad ruošiami nauji leidiniai. Dail. Antanas Tamošaitis baigiąs paruošti leidinį apie lietuviškus **šiaudinukus,** įdėta daug darbo leidiniui apie lietuvių liaudies meną; turįs taip pat pakankamai medžiagos leidiniui MARGUČIAI II.

Dail. Anastazija Tamošaitienė ragino paskubėti siųsti jai turimą medžiagą leidiniui **"Lietuviškoji Tautodailė Išeivijoje".**

Į naująją TARYBĄ **1989 -90 m.** išrinkti šie asmenys 1. Genovaitė MACIUNIENĖ -Philadelphia, 2. Aldona VAITONIENĖ - Toronto, 3. Lilė MILUKIENĖ - New York, 4. Saulė ŠATIENĖ -Boston, 5. Vida RIMIENĖ - Čikaga, 6. Birutė NAGIENĖ - Montreal, 7. Greta BALTADUONIENĖ - Toronto, 8. Hilda LASIENĖ - Toronto, 9. Albinas PAŠKEVIČIUS - Ottawa, 10. Irena MEIKLEJOHN - Toronto, 11. Angelė KAZLAUSKIENĖ - Oakville, 12. Antanas TAMOŠAITIS - Kingston, 14. Ieva ADOMAVIČIENĖ - Toronto, 15. Vytautas MONTVILAS - Toronto, 16. Aldona VESELKIENĖ- Gananoque, 17. Onutė TESECKIENĖ - Toronto, 18. Lilė NAKROŠIENĖ - Toronto, 19. Bronė PALILIONIENĖ - Toronto ir 20. Gražina URBONIENĖ- Detroit.

Revizorė, jei bus gautas sutikimas, palikta Aldona ZANDER.

Po trumpos pertraukos vyko pirmasis naujos Tarybos posėdis, kuriame pareigomis pasiskirstyta taip:

Tarybos pirminiku išrinktas ALBINAS PAŠKEVIČIUS, Tarybos sekretore - Bronė PALILIONIENĖ.

Į Instituto Valdybą išrinkta: Aldona VESELKIENĖ - pirmininke, Angelė KAZLAUSKIENĖ - vicepirmininkė, Irena MEIKLEJOHN - sekretorė, Ieva ADOMAVIČIENĖ - iždininkė, Greta BALTADUONIENĖ - Valdybos narė, Anastazija TAMOŠAITIENĖ - švietimo vadovė ir Antanas TAMOŠAITIS liko kuratorium.

Į taip vadinamąją "Mažąją Tarybą" - vykdomąjį komitetą – išrinkti gyveną Toronte: Irena MEIKLEJOHN, Ieva ADOMAVIČIENĖ, Greta BALTADUONIENĖ ir Bronė PALILIONIENĖ.

Padaryta pertrauka. Po to dalis suvažiavimo dalyvių dėl veloko laiko, skubėjo namo, o arčiau gyveną ir atvykę į specialius vienos savaitės kursus-seminarą, pasiliko.

Metinis visuotinas Lietuvių Tautodailės Instituto narių suvažiavimas-susirinkimui baigiantis, padarė tokį PAREIŠKIMĄ:

" LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTAS savo suvažiavime, įvykusiame dailininkų ANTANO ir ANASTAZIJOS TAMOŠAIČIŲ SODYBOJE prie KINGSTON, Ont., Kanadoje 1989 metų rugpjūčio mėn. 26 dieną, padarė šį

PAREIŠKIMĄ:

1. Sveikiname visus lietuvių tautodailės tyrinėtojus ir tautodailės puoselėtojus Tėvynėje ir išeivijoje, linkėdami ir toliau išlaikyti ir ugdyti mūsų liaudies meną;

2. Mes atidžiai stebime visus mūsų Tėvynėje vykstančius laisvėjimo reiškinius;

3 Lenkiame galvas prieš žuvusius už Tėvynės laisvę ir tuos, kurie dirba jos gerovei;

4. Prašome Aukščiausiąjį ryžto, ištvermės ir palaimos vadovaujantiems asmenims ir jų pastangoms atkurti NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ.

Suvažiavimo Vadovybė

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9½% už 90 dienų term.indėlius
9¾% už 6 mėn.term.indėlius
9¾% už 1 m. term. indėlius
9½% už 2 m. term. indėlius
9½% už 3 m. term. indėlius
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.
10¾% už 1 m. GIC invest. pažym.
10½% už 2 m. GIC invest. pažym.
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
10¾% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¾% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 % už taupymo sąskaitą
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12¾%
2 metų 12½%
3 metų 12½%,
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų...10¾%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 72 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 9½%
180-185 d. term. ind. 9¾%
1 metų term. indėlius 9¾%
2 metų term. indėlius 9½%
3 metų term. indėlius 9½%
1 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
2 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
3 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
1 metų GIC-mėn. palūk. . 9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 10¾%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10½%
Taupomąją sąskaitą ..... 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.. 9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki... 5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo ..... 13 %
Sutarties paskolas nuo ..... 13 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12¾%
2 metų 12½%
3 metų 12½%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 11½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainote turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 42 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS !

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ !

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatves nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

chicago

"VAIDILUTĖ" IŠLYDĖJO SAVO AKTORĘ, PASKIRDAMI STIPENDIJĄ

VAIDILUTĖS Teatro vaidintoja Gitana Braslauskaitė rugpjūčio mėn. 19 d. apleido Chicagą ir išvyko į Los Angeles miestą, kur lankys Meno institutą.

Gyvendama Chicagoje, Gitana beveik 2 metus priklausė VAIDILUTĖS Teatrui,būdama viena iš pareigingiausių jo narių. Ji ypatingai pasižymėjo V. Mykolaičio-Putino dramos "Daktaras Gervydas" pastatyme, kur ji su pasisekimu atliko Giedrės rolę. Šį spektaklį mačiusieji gėrėjosi jos sugebėjimais.

VAIDILUTĖS Teatras pasiges Gitanos tolimesnėje veikloje. Įvertindamas jos darbą ir pasišventimą lietuvių teatro scenai, iš savo kuklių lėšų teatro vadovybė jai paskyrė 500 dolerių stipendiją studijoms. Ji buvo prašiusi ir tikėjosi stipendijos iš Lietuvių Fondo, bet, deja, jos balsas nebuvo išgirstas. Susirinkus Teatro nariams, šią stipendiją įteikė Teatro Valdybos vicepirmininkas Ed. Šulaitis.

Reikia palinkėti Gitanai Braslauskaitei geros kloties Los Angeles mieste, o iš ten parvykus, teatras vėl lauks jos grįžtant į VAIDILUTĖS vaidintojų eiles.

Išvykus Gitanai, jos rolę šiuo metu "Daktaro Gervydo" spektakliui ruošia kita jauna, bet patyrusi aktorė Audrė Budrytė. Šiek tiek atnaujinto "Daktaro Gervydo" pakartojimas Chicagoje pramatomas lapkričio mėnesį. Taip pat lygiagrečiai yra ruošiamasi ir naujai premjerai. (eš.)

Demonstracijos Chicagos miesto centre, minint Molotovo – Ribbentropo sutarties 50–dešimtmetį.

Nuotr. J. Tamulaičio.

TOMAS PUKŠTYS LAIMĖJO AUKSO MEDALĮ

Š.m. liepos mėn. antroje pusėje Oklahomoje, JAV vyko prestižinės žaidynės, pavadintos OLIMPIC FESTIVAL. Jos, kaip ir anksčiau, sutraukė vienus iš geriųjų JAV sportininkų, kurie čia varžėsi įvairiose sporto šakose.

Kiek žinome, čia lengvosios atletikos varžybose dalyvavo tiktai **vienas lietuvių kilmės sportininkas - Tomas Pukštys,** kuris pasipuošė **aukso medaliu.** Jis buvo pirmasis ieties metime.

Ši rungtis buvo pravesta liepos mėn. 29 d., kuomet stadione buvo apie 40°C karščio ir pūtė apie 50 km. šoninis vėjas. Esant tokioms nepalankioms sąlygoms, pasekmės daugelyje rungčių, įskaitant ir ieties metimą, buvo ne tokios geros. T. Pukštys laimėjo I-ąją vietą, nusviedęs ietį 240 pėdų ir 11 colių tolin. Po jo seke Sheaffer su 236-3 pasekme.

"U.S.TRACK and FIELD NEWS" (tokiu vardu išeinantis lengvosios atletikos žurnalas Amerikoje) rugsėjo mėn.laidoje įsidėjęs aprašymą apie šio Olimpinio Festivalio lengvosios atletikos varžybas, atspausdino ir Tomo Pukščio nuotrauką.

T. Pukštys yra gimęs ir augęs Chicagoje. Jo tėvai - Rasa ir Romas Pukščiai plačiai žinomi vietos lietuvių tarpe. Jaunasis Pukštys, kaip ir jo vyresnis brolis Andrius, jau nepirmi metai reiškiasi lengvojoje atletikoje (Andrius iš aktyvaus sporto jau pasitraukė).

Tomas pirmą kartą ietį į rankas paėmė dar Lietuvoje, prieš 6-rius metus, kuomet lankė savo brolį Andrių, kuris ten studijavo ir baigė medicinos mokslus. Taigi, jo brolis ir buvo pirmasis ieties metimo treneris. Kuomet Andrius grįžo į namus, tai vėl pradėjo daugiau lavinti jaunąjį Tomą (JAV ieties metimas nėra populiari rungtis ir trenerių sunku rasti). Tomas tuojau tapo savo mokyklos ir visos apygardos moksleivių čempionu. Įstojęs į žem., kolegiją, jis ir toliau pirmavo šioje rungtyje, jau laimėdamas visos Amerikos panašių mokyklų pirmenybes.

Dabar jis studijuoja Floridos Universitete (University of Florida), tačiau jame irgi šios srities rungčiai trenerio nėra. Taip ir vėl prireikė brolio Andriaus talkos, kuris pagelbsti Tomui siekti aukštesnių rezultatų.

Atrodo, kad dabar Tomas Pukštys jau yra gana rimtas pretendentas į JAV rinktinę ir, jeigu sėkmė jį ir toliau lydės(išvengs traumų ir pan.), jį gal pamatysime Barcelonoje žaidynėse 1992 metais.

Jeigu taip įvyktų, tai Tomas būtų pirmasis lietuvių kilmės sportininkas JAV lengvosios atletikos rinktinėje, Olimpiniuose žaidimuose.

Reikia palinkėti Tomui geros sėkmės ateityje, kartu pasidžiaugiant, kad šia sporto šaka jis susidomėjo besilankydamas savo tėvų krašte.

Edvardas Šulaitis

LIETUVOS SKAUTAI VIEŠĖJO IR CHICAGOJE

Atsikūrus Lietuvos Skautų Sąjungai Lietuvoje, Amerikon atvyko keturi atstovai: vyr.skautininkas Rimantas Ulevičius, jo pavaduotojas Laimis Daujotas, vyr. skautininkės pavaduotoja Monika Girčytė ir Kauno skautijos atstovė Lukrecija Malkevičienė.

Jie atvyko į Chicagą, kur viešėjo 4 dienas. Speciali sueiga ir vakaronė vyko Jaunimo Centre. Atstovai davė pasikalbėjimą MARGUČIO radijo programai. DALYVAVO LITUANICOS tunto skautų sueigoje.

Atstovai visur buvo sutikti su didele meile ir skautišku nuoširdumu.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
– įsikūręs nuosavuose namuose –

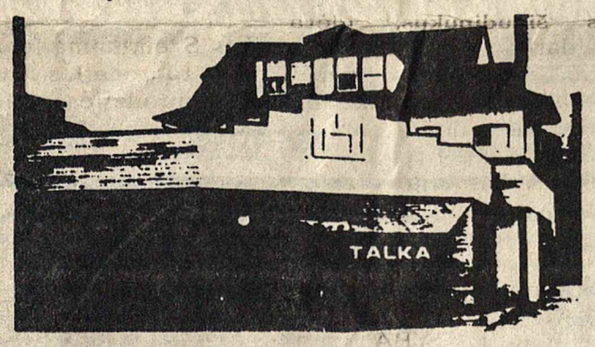

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. čekių sąsk. iki	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	neklin. turto pask. 1 m.	13,5%
kasd.pal.taupymo s-tą ..	7%	neklin. turto pask. 3 m.	14%
90 dienų indėlius	9.75%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patėmavimas.*	
1 m. term. indėlius	11.5%		
1 m. term. ind.mėn.pal.	11%	*Nemokama narių gyvybės draudą pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
3 m. term. indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)	8.5%	*ir asmeninių paskolų draudą iki $25.000.*	
RRSP ir RRIF 1 m.	11.5%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais– nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 val.r iki 12 val. r. Liepos – rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Dino VALYKLA
SPECIALYBĖS:
- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146
2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD
ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau senai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : **364-1470**

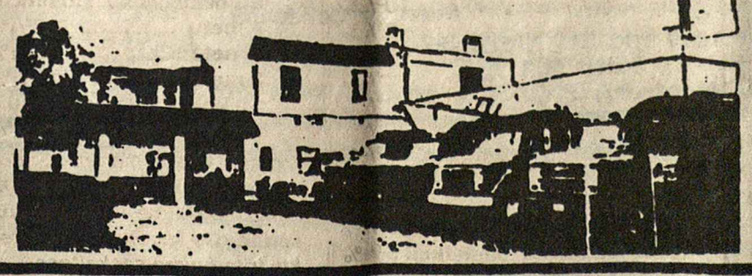

V. Bačėnas
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČĖNAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

PADĖKA

A. a. MARIJA DAILYDAITĖ-ŠALČIŪNIENĖ,

mūsų sesuo, mirė š.m.rugpjūčio mėn. 28 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame **kleb. kun. St. Šileikai, SDB.,** už rožinį, šv. Mišias, palydėjimą į kapines ir atsilankymą į laidotuvių pietus.

Padėka visiems atsiuntusiems daug gėlių ir užsakiusiems daug Mišių.

Dėkingi **Šv. Onos Draugijai, kurios pirmininke Velionė buvo per 20 metų,** ir taip pat **Šv. Elzbietos Draugijos narėms** už pagerbimą, uniformuotai dalyvavusioms Mišiose ir laidotuvėse.

Labai ačiū visiems giminėms, bičiuliams ir pažįstamiems, gausiai dalyvavusiems Laidotuvių Namuose, pamaldose ir vaišėse.

Didžiai vertindami Jūsų pagalbą, dalyvavimą ir užuojautas, prašome, kad Viespats gausiai Jums atsilygintų.

Nuliūdęs brolis **ANTANAS** *su žmona* **PAULE** *ir* **ŠEIMA**

Buvusiam choro vadovui– muzikui
A † A
ALEKSANDRUI AMBROZAIČIUI
mirus Kingstone, Ont.
gilią užuojautą reiškiame sūnui dr. KAZIUI,
jo žmonai ANGELEI ir šeimai –
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS MONTREALYJE

florida

KANADOS TV PROGRAMA KULTŪRINIŲ POPIEČIŲ PROGRAMOJE

Liepos mėn.30 d. Lietuvių Klubo patalpose Kultūrinių Popiečių Ratelio pakviestas **K. Gimžauskas** padarė lietuviškų žinių apžvalgą, pasinaudojant Vilniaus Radijo žiniomis. Nuo to laiko tokia apžvalga dabar daroma kiekvieną sekmadienį. Ją rūpestingai paruošia ir praneša inž. **J. Mikaila.**

Po K. Gimžausko apžvalgos buvo rodoma CANADIAN BROADCASTING CORPORATION padaryta vaizdajuostė iš Pabaltijo kraštų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyksmų, pavadinta BALTIC SPRING.

Vaizdajuostė pasigėrėtinai profesionaliai paruošta. Buvo išreikšta publikoje nuomonė, kad lietuviai parašytų CBS padėkos laiškus už tokį objektyvų ir tikslų Pabaltijo valstybių gyvenimo ir nuotaikų perdavimą. Vaizdajuostę popietei parūpino **Zigmas Radvila.**

GERI KLUBO PRIESTATO REIKALAI

Š.m. rugpjūčio mėn. 27 d. per sekmadieninius pietus Klubo p-kas **A. Gudonis** pranešė, kad elektros laidų pravedimas apskrities inspektoriaus yra patvirtintas ir darbas bus tęsiamas toliau. Stengiamasi viską užbaigti prieš žiemos sezono pradžią, nes norima jau naudotis praplėsta mažąja sale ir nauju bibliotekos kambariu.

Klubo priestato statybai yra suaukota $ 28,546.

• Pagerintose patalpose, naujai pastatytame stadione - Florida Suncoast Dome (N.E.Bayfront Centre) vyks Tarptautiniai Festivaliai - Folk Fair. Pirmas šiose patalpose rengiamas ateinančių metų kovo mėn. **16, 17 ir 18 d.d.** Ta proga bus iškilmingas stadiono atidarymas ir naujieji ateiviai gaus pilietybę specialiose ceremonijose.

Verta pažymėti, kad Floridos Lietuvių Klubas buvo viena iš 13 pradinių, grupių, organizuojant pirmąjį Festivalį 1976 metais. Šiuo metu Festivalyje dalyvauja 42 etninės grupės.

• "BANGA" PRADEDA NAUJĄ SEZONĄ

Tautinių šokių grupė BANGA Lietuvių Klubo salėje pradeda pastovias repeticijas **rugsėjo mėn.13 d., trečiadienį, 8 val.v.**

Į grupę kviečiami **visi jaunuoliai-lės,** gyveną St.Petersburge ar apylinkėse.

• Naują sezoną pradeda ir Lituanistinė Mokykla "SAULĖ". Mokykloje vaikai ir suaugę mokosi kiekvieną šeštadienį, pradedant rugsėjo mėn. ir baigiant gegužės mėnesiu.. Tėvų Komiteto pirmininkas yra Ričardas Krulikas, Mokyklos vedėja - Aurelija Žalnieriūnaitė-Robertson, iždininkė - Rūta Degesienė. Mokytojos - Rita D.Moore, Kristina Krulikienė ir Aurelija L.Robertson.

• PIRMASIS RUDENINIS PIKNIKAS - GEGUŽINĖ ruošiama **spalio mėn. 4 d., trečiadienį Veterans Memorial Parko 4-tame paviljone.** Rengėjai - LŠST R. KALANTOS Šaulių Kuopa, kuri žada įvairią ir įdomią programą bei šiltus pietus.

• Š.m. rugpjūčio mėn.10 d.Klubo salėje buvo pagerbtas kun. **Vytautas Zikaras** 45 metų kunigystės ir 70 metų amžiaus proga.

Buvo surengta iškilminga vakarienė, meninė dalis ir sveikinimų įteikimas. Sukaktuvininkas visiems nuoširdžiai padėkojo.

Pobūvyje dalyvavo 260 svečių. Minėjimas baigtas sugiedant "Lietuva, brangi" ir Lietuvos Himną.

• VARPO šimtmečio proga yra išleistas sukaktuvinis leidinys, kuriame daug įdomios medžiagos. Jį galima gauti pas **K. Grigaitį, tel:866-6606** ir **J. Taorą, tel: 360-4851.**

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

montreal

• **RUGSĖJO mėn. 10 d., 12 val. AV Parapijos salėje vyks TAUTOS ŠVENTĖS minėjimas. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.**

• **ŠEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLA pradeda mokslo metus RUGSĖJO mėn.16 d., šeštadienį, 9 val. ryto tose pačiose patalpose - 4115 St.Jaques W., prie St.Henri Pl.Metro stoties.**

Visi tėvai prašomi atvesti savo vaikučius ir juos užregistruoti.

• Nuo rugsėjo 10 dienos AV Parapijos Choras po vasaros atostogų vėl pradės pastoviai giedoti sekmadieniais, 11 val. mišiose.

AV Parapija dėkinga muz. Aleksandrui Stankevičiui, grojusiam vasaros sekmadieniais 10 ir 11 val. Mišiose, taip pat solistams Antanui Kebliui ir Agutei Stravinskaitei.

• BRONĖ ir ANTANAS BENDŽIAI atšventė savo vedybinio gyvenimo 50-dešimtmečio sukaktuves šeimos ir artimųjų tarpe.

Sveikiname sukaktuvininkus.

• **Tautos Fondui aukojo:**
$ 25,- Jūratė Tanner;
$ 20,- Carlis Yuška.
Nuoširdžiai dėkoja
Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

• **A.a. ONOS ŠULMISTRIENĖS 2 metų mirties sukakties proga sūnus** JONAS ŠULMISTRAS aukoja "NL" $20.
Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• PRANAS MONTVILA, patikrinus sveikatą ligoninėje, sugrįžo namo.

• JONAS ADOMAITIS po sėkmingos kojos operacijos, toliau gydosi namie.

NETIKĖTA GOBELENŲ PARODA

Š.m.rugsėjo mėn. 10 d., AV Parapijos salėje bus atidaryta įdomi dailininkės-tekstilininkės ZINAIDOS DARGIENĖS gobelenų paroda.

Dail. Z.Dargienė parodose dalyvauja nuo 1966 m. Ji yra sukūrusi ypatingai daug darbų viešųjų pastatų interjerams. Ji yra dalyvavusi su savo darbais ne tiktai Lietuvoje (studijas baigė Kauno Valstybinio Dailės Instituto tekstilės fakultetą), bet Sovietų Sąjungoje, Austrijoje, Danijoje ir Italijoje.

Į Kanadą atvyko prieš keletą dienų pas gimines. Apie ją plačiau buvo parašyta mūsų savaitraštyje maždaug prieš metus.

Vykstant į Kanadą, gavo leidimą atsigabenti didesnio formato savo darbus.

Jos paroda AV Parapijos saleje vyks šį ir ateinantį sekmadienį.

Nepraleiskime progos pasigrožėti žymios dailininkės sukurtais ir atliktais darbais. b.

• **Š.m. rugsėjo mėn. 30 d., AV Parapijos salėje rengiamas** reto pobūdžio LITERATŪROS VAKARAS. Jame dalyvauja žymūs mūsų rašytojai, PEN Klubo /Tarptautinis Rašytojų Klubas/ nariai. Keletas jų gavo leidimus , ir atvyko iš Lietuvos.

Programa žada būti tikrai neeilinė. Visi maloniai kviečiami tą datą rezervuoti.

ĮDOMI PARODA LASALLE BIBLIOTEKOJE - L' OCTOGONE

Žymus kartūnistas-trumpojo metražo filmų kūrėjas Frederic BACK yra laimėjęs 23 tarptautinius prizus, jų tarpe 1 "Oscar" žymenį, dalyvavęs eilėje parodų, 1986 m. laimėjo Hollywood'e specialų prizą "Annie" už savo indėlį šioje specialioje filmų meno šakoje. 1988 m. už savo filmą "Žmogus, kuris sodino medžius" laimėjo specialią jury premiją. Paryžiuje tarptautiniame festivalyje ir balandžio 11 d. Los Angeles mieste "Oscar" prizą.

Jo darbų paroda vyksta **nuo rugsėjo mėn. 6-24 d.d. Multimedios saleje, LaSalle Bibliotekoje, L'Octogone,** kur prieš porą metų vyko VAIVORYKŠTĖS darbų paroda.

Lankymo laikas - nuo 12 val. iki 9 val. vakaro.

Dail. Zinaida Dargienė. (žiūr. 4 psl.detalė iš vieno jos gobeleno)

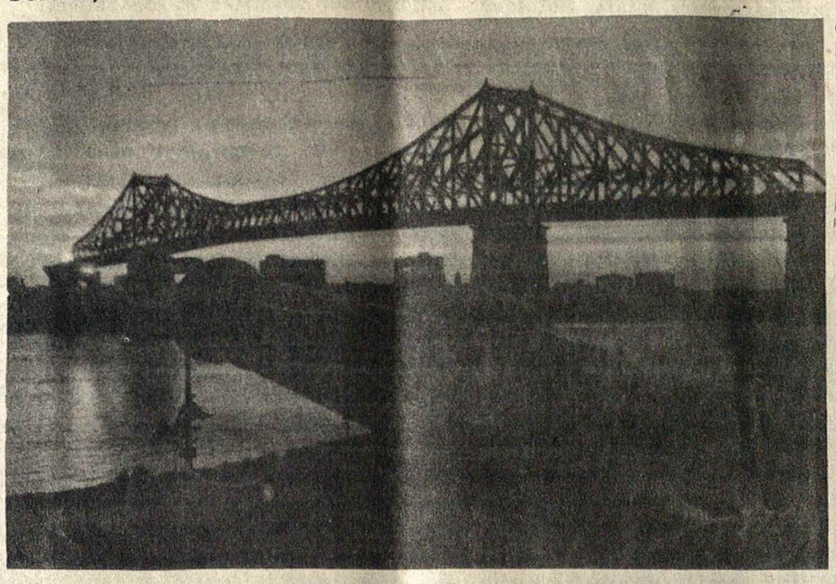

Jacques Cartier tiltas Monrealyje

TEATRINIO ŠOKIO PARODOJE PAGERBTA LIETUVĖ

Place des Arts teatro pastato prieangyje dažnai vyksta įvairios parodos (įeinant į didžiąja Willfried Pelletier salę). Šį sezoną nuo **rugsėjo mėn.5 d. iki spalio mėn.8 d.** vyks Montrealio šiolaikinio šokio meno (Montreal à l'heure de la danse contemporaine) paroda. Nuotraukomis bus parodyta montrealiečių choreografijos istorija tarp 1960-1980 m.

Tai yra antroji šokio istorinė dalis (pirmoji lietė klasikinį baletą), kurią paruošė Mme Iro Tembeck, rinkusi išsamią medžiagą ir ypatingai susidomėjusi šokio pionieriais, jų tarpe ir lietuve - šokėja ir choreografe- Birute Vaitkūnaite Nagiene (Birouté Nagys).

Vykstant tarptautiniam šokio festivaliui šį rudenį Montrealyje, toji vaizdinė paroda yra lyg įvadas į ją.

Parodon įėjimas nieko nekainuoja. Į ją įeinama iš Metro Place des Arts požemio. Svečių knygon kviečiami visi pasirašyti, pakomentuoti - prancūziškai ar angliškai, ar dar kitaip. Parodytas tokiai parodai dėmesys užtikrins ir knygos ta tema išleidimą.

Mūsų ir studijuojantis ar dirbantis jaunimas galėtų atsivesti savo bendradarbius, kad ir per pietų pertrauką , atvykdamas požeminiu.

• Pasibaigė Montrealyje vykęs Pasaulinis Filmų Festivalis. Jury paskyrė Didįjį Prizą Sovietų filmai "Freedom is Paradise". Kritikai spėliojo, kad laimės Argentinos filma "Last Images of the Shipwreck". Pastaroji gavo prizą už geriausią scenarijų.

Blogiausia filma pripažinta ispanų "Romeo ir Juliet, Montoyas y Tarantos".

• Pranešama, kad šiuo metu Lietuvoje oficialiai už dolerį banke mokama 2 rubliai, neoficialiai 10 iki 15 rublių.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš $26,000,000 Rezervas-virš $1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS	11 %		
TERM. INDĖLIUS:		Taupymo specialios sąsk. ..	6 %
1 metų.....	10 %	Taupymo su gyv. draud.....	5¾ %
180 d.- 364 d.	9¾%	Taupymo kasdienines sąsk..	5½ %
120 d. - 179 d. ...	9½%	Einamos sąskaitos.....	4½%
60d. - 119 d.	9¼%	RRIF - RRSP-term.	11 %
30 d. - 59 d.	9 %	RRIF - RRSP-taup.	6½ %

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 12¾% Asmeninės - nuo 13%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9:00-3.00	--------
Ketvirtadieniais	12:00-8:00	3.00-7.00
Penktadieniais	10:00-6:00	2:00-6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tų leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, **Liudą Stankevičių, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.**

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge CHRYSLER

* Automobilių nuoma
* Naujų ir variotų pasirinkimas
* Parčavimas
* Aptarnavimas

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

366-7818

1060 Lapierre coin La Vérendrye

Member Foto M.L.S. SISTEMA

D. N BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS C. I. B. Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

PARŪPINAME

Japonų firmų **VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS,** tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte.

ADAMONIŲ ŠEIMA, Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaëtan BÉRARD, D.M.B.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

HONEY FOR SALE !

Direct from the beekeeper. $1.20 per pound.
Delivery could be arranged too!. Please call:
Tel.: 627-1328

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ELECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P2C6 TEL: 366-5484

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS , B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais : nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai: 844- 7307 ir 288-9646

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE , Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS : John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA